

Nurmi-Sorilan osayleiskaavan tarkistaminen yk 052

PALAUTE- JA VASTINERAPORTTI

Ehdotusvaiheen aineisto nähtävillä 13.6.2024-9.8.2024

Ehdotusvaiheessa saadut lausunnot ja mielipiteet
(yhteensä 35 kpl)

19.11.2024

Sisältö

Lausunnot	3
1. Fingrid Oyj, 31.7.2024	3
2. Suomen Metsäkeskus, 9.8.2024	3
3. Pirkanmaan maakuntamuseo, 1.8.2024	4
4. Suomen Erillisverkot Oy, 8.7.2024.....	8
5. Museovirasto, 19.8.2024	9
6. Tampereen kaupungin ympäristönsuojelu, 30.8.2024	10
7. Pirkanmaan ELY-keskus, 2.9.2024.....	14
8. Pirkanmaan liitto, 19.8.2024	21
9. Kangasalan kaupunki, 26.8.2024	23

Muistutukset	24
---------------------------	-----------

Yhteenveto saadusta palautteesta

Kaavaehdotus oli nähtävillä 13.6.–9.8.2024, jolloin siitä saatiin pyydettyjä lausuntoja sekä 26 muistutusta. Kaavaa esiteltiin yleisötilaisuudessa 18.6.2024 Olkahisten koululla. Viranomaispalautteessa esille nousivat Nurmin rakenteen eheys, muinaismuistojen säilyminen, satama ja uimaranta, luonto- ja maisema-arvojen huomioiminen, viheryhteyksien turvaaminen, rantojen säilyttäminen vapaina rakentamisesta, pyöräilyreitit, mustaliuskeet, liikennetkaisu- ja ratkaisujen yhteensopivuus valtatie 9 suunnitteluun sekä pienten saarten kaavamerkinnot.

Muistutukset kohdistuivat Ketaranniemeen, kristillisen koulun rannan ulkoreittiin, muistuttajien kiinteistöjen kaavamerkintöihin, golfsuunnitteluun sekä virkistyskäyttöön maankäytön muuttuessa. Useammassa palautteessa todettiin suunnitelman kehittyneen edelleen hyvään suuntaan. Luonnos- ja ehdotusvaiheessa saatiin osin samansisältöistä palautetta.

Palautetta on otettu huomioon mahdollisuuksien mukaan ja eri intressejä yhteen sovittaen. Pirkanmaan maakuntamuseon ja ELY-keskuksen liikennevastuualueen kanssa on pidetty erikseen työpalaverit yhteisen näkemyksen varmistamiseksi. Heti kaavaehdotuksen nähtävilläolon päätyttyä järjestettiin myös viranomaisten työneuvottelu, jossa keskusteltiin jo ennen kaavamerkintöjen valmistumista kaavaratkaisusta. Kaavan selvityksistä nähtävilläolon jälkeen ovat valmistuneet ensimmäisten Nurmin asemakaavojen luontoselvitykset, jotka täydentävät yleiskaavan selvityksineen.

Kaavaehdotuksen perusteella tehtävät tarkistukset ovat siinä määrin merkittäviä ja laajaa osallisuusjoukkoa koskevia, että ehdotus on asetettava maankäyttö- ja rakennusasetuksen 32§ mukaisesti uudelleen nähtäville.

Kiitämme kaikesta saamastamme palautteesta!

Lausunnot

1. Fingrid Oyj, 31.7.2024

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Tiedoksi, että Fingrid ei lausu Nurmi-Sorilan osayleiskaavan tarkistamisen ehdotuksesta. Teimme lausunnon OAS-vaiheesta joulukuussa 2022. Kaava-alueella ei ole Fingridin voimajohtoja eikä muita toimintoja, joten emme näe tarpeelliseksi enää tehdä lausuntoa.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>	<p>Ei toimenpiteitä.</p>

2. Suomen Metsäkeskus, 9.8.2024

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Tampereen kaupunkiympäristön suunnitteluosasto on huomionnut hyvin jo luonnosvaiheessa esille tulleet muutosehdotukset ja tarkennukset. Suomen metsäkeskuksella ei ole huomautettavaa osayleiskaavaehdotukseen.</p> <p>Oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella metsälaki on voimassa metsän hoidon ja käytön osalta maa- ja metsätalousalueeksi tai virkistyskäyttöön osoitetuilla alueilla. Kaavamääräyksiä tulee soveltaa niin, että metsälain sekä maankäyttö- ja rakennuslain välille ei synny päällekkäisyyksiä.</p> <p>Alueen metsäisyyteen ja viheryhteyksiin on kiinnitetty huomiota. Elinvoimainen metsäisyys alueella lisää viihtyvyyttä ja parantaa ilmastokestävyyttä. Metsäkatoa tulee välttää ja mahdolliset syntyneet joutoalueet metsittää viipymättä.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>	<p>Ei toimenpiteitä.</p>

3. Pirkanmaan maakuntamuseo, 1.8.2024

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Kaavaluonnoksesta antamassaan lausunnossa Pirkanmaan maakuntamuseo esitti maiseman ja rakennetun ympäristön arvojen osalta kaavaselvitykseen täydennyksiä koskien maakunnallisia arvoalueita ja Pohjois-Tampereen strategisen yleiskaavan ohjausvaikutusta. Näiltä osin selostusta on täydennetty maakuntamuseon esittämällä tavalla, eikä museolla ole kaavaehdotuksesta näin ollen rakennetun ympäristön ja maiseman arvojen osalta huomautettavaa.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>	<p>Ei toimenpiteitä.</p>
<p>Maakuntamuseolle on toimitettu kaavan taustaselvityksenä tehdyn arkeologisen inventoinnin täydennetty raportti (FCG Oy 2023 – 2024). Maakuntamuseo on todennut raportin ja inventoinnin täydennykset riittäviksi.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>	<p>Ei toimenpiteitä.</p>
<p>Kaavaluonnoksesta poiketen kaavaehdotukseen on merkitty LV-1 merkintä (venevalkama-alue) kiinteän muinaisjäännöksen Nurmi (muinaisjäännöstunnus 1000008706) itäisen osa-alueen kohdalle. Merkintä mahdollistaa muuttuvan maankäytön muinaismuistolain suojaaman kohteen alueelle ja on näin ollen ristiriidassa muinaismuistolain kanssa. Kiinteän muinaisjäännöksen ja sen suoja-alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen ja muu niihin kajoaminen ilman muinaismuistolain nojalla annettua lupaa on kielletty (MML 1 ja 4 §). LV-1-merkinnän mahdollistaman maankäytön vaikutusten arviointi kiinteän muinaisjäännöksen osalta edellyttää arkeologisen koekaivauksen/tarkkuusinventoinnin suorittamista suunnitellulla LV-1-alueella MRL 9 §:n mukaisesti. Tutkimuksessa selvitetään maanalaisen kiinteän muinaisjäännöksen säilyneisyyttä, ja sen tulee perustua alueen riittävän kattavaan koekuopitukseen. Maakuntamuseo voi ottaa kantaa LV-1-aluevarauksen merkinnän mahdollisuuteen ja siihen liittyviin ehtoihin vasta koetutkimusten tulosten perusteella. Alueellinen vastuuseumuseo huomauttaa lisäksi, että muinaismuistolaki velvoittaa neuvottelemaan kiinteää muinaisjäännöstä koskevista suunnitelmista Museoviraston kanssa viipymättä (MML 13 §).</p>	<p>Kaupunki piti työpalaverin Pirkanmaan maakuntamuseon kanssa 6.9.2024 arkeologisen kulttuuriperinnön turvaamisesta Nurmin osayleiskaavassa. Sataman aluemarkintä muutetaan pienvenesataman kohdemerkinnäksi. Sataman laajuus ja luonne sekä muut alueen kehittämisen edellytykset määritetään tarkemmin asemakaavoituksessa, jonka yhteydessä tehdään maakuntamuseon hyväksymällä tavalla tarkkuusinventointi ja käydään tarvittavat neuvottelut.</p>	<p>Sataman aluevaraus muutetaan pienvenesataman kohdemerkinnäksi.</p>

3. Pirkanmaan maakuntamuseo, 1.8.2024

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Kiinteä muinaisjäänös Partola (1000018821) on merkitty kaavaan asianmukaisesti SM-2-merkinnällä. Kohteen raja- us muinaisjäänösrekisterissä on täsmentynyt kuluvan vuoden aikana. Maakuntamuseo suosittelee kaavamerkinnän rajauksen muuttamista muinaisjäänösrekisterin mukaiseksi.</p>	<p>Otetaan huomioon maakuntamuseon palaute.</p>	<p>Rajaukseltaan muuttunut Partolan kiinteä muinaisjäänös muutetaan muinaisjäänösrekisterin mukaiseksi.</p>
<p>Kiinteä muinaisjäänös Messukylä-Ruovesi Nurmi 1 (1000018826) sijoittuu kaavakartalla aluevarausten AP-9 (pientalovaltainen asuntoalue) ja VL-4 (lähivirkistysalue) kohdalle. Lisäksi kohteen alueelle on merkitty myös ohjeellinen ulkoilureitti/seudullinen ulkoilureitti, joka kaavaluonnoksesta poiketen on ehdotuksessa sijoitettu kulkemaan pitkin historiallista tielinjaa, muinaisjäänösalueelle, eikä sen poikki. Kaavaratkaisu on muutoin pääasiassa olemassa olevan tilanteen toteava. Historiallisen maantielinjan käyttöä ulkoilureitin osana perustellaan kaavaselostuksessa sillä, että se lisäisi kohteen historiallista kertovuutta, sijainnin pysyvyyttä sekä säästäisi luonnontilaista metsäaluetta muutoksilta. Ulkoilureitin luonne tulisi olemaan sorastettu polku, mikä tarkoittaisi kiinteään muinaisjäänökseen kajoamista (peittämistä ja muuttamista, MML 1 §). Tämän vuoksi merkinnästä tulee neuvotella MML 13 §:n mukaisesti Museoviraston kanssa ennen kaavan hyväksymisprosessin käynnistämistä. Neuvottelun muistio on liitettävä kaavaan ja sovitut mahdollisen muinaisjäänökseen kajoamisen ehdot on kirjattava kaavamääräykseen.</p>	<p>Maakuntamuseon kanssa käydyn palaverin perusteella ulkoilureitin ohjeellinen merkintä siirretään kulkemaan asuntoalueen kaakkoispuolelta Ketarantielle, mikä turvaa historiallisen tien säilymistä muinaisjäänökseenä.</p>	<p>Ulkoilureitin ohjeellinen merkintä siirretään Ketarantielle.</p>
<p>Kaavaehdotuksessa on merkitty osittain kiinteän muinaisjäänökseen Messukylä-Ruovesi Nurmi 2 (1000018827) alueelle aluevaraus C-16 (paikalliskeskustoimintojen alue). Maakuntamuseo esittää edelleen, että kohteen alue merkitään kokonaisuudessaan lähivirkistysalueeksi (VL-4). Koska merkintä C-16 tehostaa maankäyttöä, koskee kiinteää muinaisjäänöstä ja voi johtaa kiinteään muinaisjäänökseen kajoamiseen, tulee merkinnästä neuvotella MML 13 §:n mukaisesti Museoviraston kanssa ennen kaavan hyväksymistä, mikäli aluevaraus halutaan säilyttää kaavassa esitetyn mukaisena.</p>	<p>C-16 alueen rajauksia ei muuteta, vaan muinaisjäänösten turvaaminen varmistetaan asemakaavoituksessa maankäytön muuttuessa. Alueelle laaditaan tarvittaessa tarkkuusinventointi tai koekaivaus, sekä käydään tarvittava neuvottelu museoviranomaisen kanssa. Kaavamääräysten riittävyys varmistetaan ehdotusta viimeisteltäessä.</p>	<p>Toimitaan vastineessa kuvatulla tavalla.</p>

3. Pirkanmaan maakuntamuseo, 1.8.2024

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Kiinteän muinaisjäänneksen Messukylä-Ruovesi Nurmi 3 (1000018832) eteläisemmän osa-alueen kohdalle on, kuten kaavaluonnoksessakin, osoitettu Ohjeellinen ulkoilureitti/seudullinen ulkoilureitti -merkintä. Maakuntamuseo suosittelee edelleen merkinnän siirtämistä pois kohteen alueelta. Mikäli merkintä halutaan säilyttää nyt esitetyn kaltaisena, tulee reitin tarkemman suunnittelun vaiheessa varautua kohteen tarkempiin arkeologisiin tutkimuksiin.</p>	<p>Ohjeellisen ulkoilureitin merkintä siirretään kulkemaan muinaisjäänneksen kohdalla olemassa oleva tiepohjaa (Heinontie) pitkin. Reitin tarkempi sijainti määritellään asemakaavavaiheessa, jolloin tarkempi arkeologinen inventointi ja mahdollinen koekaivaus pystytään kohdentaman tarvittaessa oikeaan paikkaan.</p>	<p>Ohjeellisen ulkoilureitin merkintä siirretään Heinontielle muinaisjäänneksen kohdalla.</p>
<p>Messukylä-Ruovesi Nurmi 3:n pohjoisemman osa-alueen poikki on kaavaehdotuksessa osoitettu uutena merkintänä kävelyn ja pyöräilyn pääreitti. Merkintä on ristiriidassa kiinteän muinaisjäänneksen rauhoituksen kanssa (MML 1 §). Maakuntamuseo katsoo, että ensisijainen vaihtoehto on merkinnän siirtäminen pois suojelukohteen alueelta. Mikäli kaavamerkintä halutaan säilyttää yleiskaavassa esitetyn mukaisena, vaatii sen vaikutusten arviointi kiinteän muinaisjäänneksen osalta arkeologisen koekaivauksen suorittamista MRL 9 §:n mukaisesti. Koekaivaus tulee toteuttaa kaivamalla koneellisesti arkeologin valvonnassa koeojia suunnitellun reitin kohdalle. Myös tämän kohteen osalta tulee varautua neuvottelemaan Museoviraston kanssa MML 13 §:n mukaisesti ennen osayleiskaavan hyväksymistä.</p>	<p>Kävelyn ja pyöräilyn pääreitti muutetaan TPY-2-alueen ja Kaitavedentien välillä yhteystarpeeksi ja ohjeellisen linjauksen merkintä siirretään kulkemaan PLA-1-alueen länsireunaa pitkin niin, että se liittyy Kaitavedentiehen muinaisjäännealueen pohjoispuolella. Reitin tarkempi sijainti määritellään asemakaavavaiheessa, jolloin tarkempi arkeologinen inventointi ja mahdollinen koekaivaus pystytään kohdentaman oikeaan paikkaan.</p>	<p>Reitin merkintä muutetaan yhteystarpeeksi ja sijainti muutetaan kiertämään muinaisjäänne itä- ja pohjoispuolelta Kaitavedentielle.</p>
<p>Uuden ohitustien kohdalla sijaitsee muinaisjäänne rekisterissä muuna kulttuuriperintökohteena oleva Korkealan rajamerkki (1000052221). Tielinjausmerkintä on ohjeellinen ja rajamerkki on syytä huomioida tien tarkemmassa suunnittelussa. Työpaikka-alue-merkinnän (TPY-2) kohdalla sijaitsee puolestaan muu kulttuuriperintökohde Isoniitty (1000052222). Rajamerkki tulee huomioida TPY-alueen asemakaavoituksen yhteydessä.</p>	<p>Tieto kulttuuriperintökohteesta välittyy asemakaavoitukseen ja tiesuunnitteluun yleiskaavakartan ja -selostuksen kautta, jolloin kohteen säilyminen pystytään huomioimaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.</p>	<p>Kaavaselostuksessa korostetaan muinaisjäännekohteiden ja muiden kulttuuriperintökohteiden turvaamista yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.</p>

3. Pirkanmaan maakuntamuseo, 1.8.2024

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Kiinteät muinaisjäännökset Näätäsuu (muinaisjäännosrekisteritunnus 1000012283) ja Sorri 2 (1000035327) eivät sijaitse kaava-alueella, eikä niitä siksi tule esittää selostuksen sivulla 31 olevassa kaava-alueen kiinteitä muinaisjäännöksiä ja muita kulttuuriperintökohteita käsittelevässä listassa. Myöskään muu kulttuuriperintökohde Lintukalliontie (1000037366) ei sijaitse kaava-alueella. Virhe kertautuu kaavakartalla kohteiden indeksinumeroinnissa ja selostuksen kuvassa 14 (Yleiskartta kohteiden sijainnista ja arvotuksesta). Ylimääräiset kohteet tulee poistaa selostuksen listasta ja numerointi korjata kaavakarttaan vastaamaan korjatun listan numerointia. Selostuksen listaan tulee samalla lisätä kohteiden muinaisjäännosrekisteritunnukset.</p>	<p>Kaava-alueen ulkopuolelle jäävät arkeologiset kohteet poistetaan selostuksen kohdeluettelosta ja numerointi korjataan luetteloon sekä kaavakarttaan.</p>	<p>Toimitaan vastineessa kuvatulla tavalla.</p>
<p>Kaavan vaikutusten arviointia on täydennetty koskemaan myös arkeologista kulttuuriperintöä. Vaikutustenarviointia tulee vielä täydentää edellä todetun, kiinteisiin muinaisjäänöksiin Nurmi, Messukylä-Ruovesi Nurmi 2 ja 3 liittyvän tutkimustarpeen osalta mikäli niiden alueelle suunnitellut muuttuvan maankäytön merkinnät tullaan säilyttämään kaavassa.</p>	<p>Otetaan huomioon maakuntamuseon palaute.</p>	<p>Vaikutusarviointia täsmennetään esitetyllä tavalla.</p>

3. Pirkanmaan maakuntamuseo, 1.8.2024

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Arkeologisia koetutkimuksia voidaan tehdä vain lumettomissa olosuhteissa, sulan maan aikana. Tutkimuksissa tulee noudattaa Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuohjeita (2020) ja muita Museoviraston ohjeita. Tutkimuksen tekijän tulee toimittaa raportti digitaalisena Pirkanmaan maakuntamuseolle (pirkanmaan.maakuntamuseo@tampere.fi) ja Museovirastolle, joka arvioi luvanvaraiset tutkimusraportit. Arvioinnissa varmistetaan, että tutkimus vastaa sille asetettuja tavoitteita ja laatuvaatimuksia. Hyväksytty raportti tallennetaan Museoviraston sähköiseen asianhallintajärjestelmään ja julkaistaan palvelussa https://asiat.museovirasto.fi/. Tutkimusraporttien tiedot tallennetaan myös muinaisjäännösrekisteriin, jonka tietoja voi selata kaikille avoimessa Kulttuuriympäristön palveluikkunassa www.kyppi.fi. Verkossa julkaistava raportti ei saa sisältää yksityishenkilöiden henkilötietoja, esim. maanomistajien nimiä tai osoitteita. Raportin lisäksi museolle on toimitettava kohteiden mahdolliset muuttuneet rajaukset paikkatietomuodossa. Lisätietoja tutkimusten tilaamisesta ja suorittamisesta saa maakuntamuseolta. Tämä lausunto on liitettävä koetutkimuksia koskevaan tarjouspyyntöön.</p>	Merkitään tiedoksi.	Ei toimenpiteitä.
<p>Korjattu kaavaehdotus selvitysaineistoinen tulee lähettää Pirkanmaan maakuntamuseolle lausuntoa varten. Myös mahdollinen kaavan hyväksymispäätös valitusosoituksineen tulee lähettää maakuntamuseoon viipymättä.</p>	Noudatetaan vakiintunutta käytäntöä lausunnon mukaisesti.	Toimitaan vastineessa kuvatulla tavalla.

4. Suomen Erillisverkot Oy, 8.7.2024

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Viitaten lausuntopyyntöönne 13.6.2024 koskien Nurmin osayleiskaavaehdotusta. Hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot Oy:n Verkko-opeeraattoripalvelut liiketoimintaan.</p>	Merkitään tiedoksi.	Ei toimenpiteitä.

5. Museovirasto, 19.8.2024

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Museovirasto pitää kaavamääräystä riittävänä vedenalaisen kulttuuriperinnön huomioimisen keinona yleiskaavavaiheessa. Määräys varmistaa sen, että museoviranomainen pääsee asemakaavoituksen yhteydessä arvioimaan ja kommentoimaan vedenalaisen kulttuuriperinnön selvitystarvetta. Museovirastolla ei ole huomautettavaa kaavaehdotuksesta.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>	<p>Ei toimenpiteitä.</p>

6. Tampereen kaupungin ympäristönsuojelu, 30.8.2024

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Rakentamiseen osoitetut alueet, viherpalvelut ja ulkoilureitit: Ympäristönsuojelu pitää tärkeänä, että jäljellä olevat rakentamattomat jakso- rantaviivasta, erityisesti luonnontilaisiksi ja luonnontilaisen kaltaisiksi arvioidut rantajaksot säilytettäisiin rakentamattomina ja osoitettaisiin yleisiksi virkistysalueiksi. Suurin ja yhtenäisin luonnontilaisten rantojen jakso kaavan alueella sijaitsee Ketaranniemen rannoilla. Ketaranniemen pientalovaltaisen asuinrakentamisen aluetta on luonnosvaiheen laadinnan jälkeen laajennettu. Nyt myös niemen kärki on osoitettu pientalovaltaiseen asuntorakentamiseen ja vain kapea osuus niemen pohjoisesta rantavyöhykkeestä yleiseen virkistyskäyttöön.</p> <p>Ketaranniemessä pientalovaltaisen alueen ja sen kanssa päällekkäin aset- tuva luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeän alueen merkinnät ovat ympäristönsuojelun näkemyksen mukaan keskenään ristiriitaiset. Hyvin pie- nialaisella pientaloalueella on vaikea yhteensovittaa toimintoja ja luontoar- voja yhteen, siten että lopputulos olisi tyydyttävä. Suunnitteluratkaisu uhkaa hävittää, heikentää tai pirstouttaa merkittävän osan luonnontilaisista ran- noista. Kaavamääräyksiin tulisi ohjeistaa tarkemmin jatkosuunnittelua niin, että rantaluonto ei heikentyisi. Maankäyttöratkaisua tulisi edelleen harkita ja kaavamääräyksiä täsmentää.</p> <p>Satamatoimintojen osoittaminen Juoponlahden pohjoisrannalle jo luon- nontilaltaan heikentyneelle alueelle on parempi ratkaisu, kuin luonnoksessa esitetylle luonnontilaiselle rannalle. Viitasammakot huomioitava. Viitasam- makkoesiintymät Juoponlahdessa voivat aiheuttaa rajoitteita esim. ruoppa- ustarpeen tullen. Sataman osalta on edelleen huomioitava, että mikäli ve- nepaikka on vähintään 25 veneelle, on satamassa oltava jätepiste, öljyisten jätteiden keruu ja septitankin tyhjennyspiste, ellei niitä ole osoitettu johonkin lähialueen satamaan. Satama-alueen maalla oleva tilavaraus tulee olla riittä- vä tarvittavalle jätehuollolle. Lisäksi satamamerkinnän osalta on syytä tarkis- taa pysäköinnin tilavaraustarve huomioiden myös trailereiden säilytyksen ja veneiden laskuluiskat, erityisesti muinaismuistoalueen läheisyydessä.</p>	<p>Kaavanlaadinnassa on pyritty turvaamaan luon- nontilaisten rantojen säilyminen. Ketarannie- mestä poistetaan asuinpientaloalue ja niemi osoitetaan golf- ja virkistystarkoitukseen. Kaa- vaehdotukseen palautetaan luonnoksessa ollut virkistysaluekaista niemen pohjoisreunaan ja Juo- ponniemen pohjukkaan. Niemen ympäri osoite- taan ohjeellinen ulkoilureitti. Niemen kärki osoi- tetaan yleiseen virkistyskäyttöön.</p> <p>Pientaloalueen poistuminen ja luonnon moni- muotoisuuden kannalta tärkeän alueen sijoittu- minen pääosin virkistysalueelle turvaavat alueen luontoarvojen säilymisen.</p> <p>Venesataman aluemerkinä muutetaan piene- nesataman kohdemerkinnäksi. Sen kehittämisen edellytykset tutkitaan tarkemmin yksityiskohtai- semman suunnittelun yhteydessä. Kohdemer- kintään liitetään kaavamääräys viitasammakon elinympäristön huomioimisesta.</p>	<p>Niemen maankäyttö muutetaan vastineessa kuvatulla tavalla golf- ja virkistyskäyttöön.</p> <p>Sataman merkinä muutetaan vastineessa kuvatulla tavalla.</p>

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Toistamme myös huomiomme siitä, että satama-alueen ja uimarannan välinen etäisyys tulee olla riittävä: veneliikenne, veneistä veteen mahdollisesti päätyvät öljyiset vedet, polttonesteet, uimaveden laatu. Kaavaehdotuksessa uimaranta ja satama-alue sijaitsevat luonnokseen verrattuna lähempänä toisiaan.</p>	<p>Pienvenesatama ja uimaranta siirrettiin kaavaluonnoksesta saadun runsaan palautteen perusteella Juoponlahden pohjoisrannalle, jossa näille molemmille on osoitettavissa tyydyttävä sijainti. Uimarannan turvallisuutta voidaan lisätä osoittamalla pienevenesatamaan tuleva väylä viitoilla riittävän etäälle uimarannasta.</p>	<p>Ei toimenpiteitä yleiskaavavaiheessa.</p>
<p>Uimarannan sijoittaminen luo-alueelle ei ole suositeltavaa. Luonnon monimuotoisuudelle merkittävällä alueella, jonka perustana on luontotyyppi, ovat uimarannan kehittämismahdollisuudet lähtökohtaisesti jo rajattuja, esimerkiksi puunkaadon, pysäköinnin ja rannan muokkaamisen näkökulmista.</p>	<p>Uimarannan sijoittaminen alueelle ei uhkaa luo-merkinnän pohjana olevan luontotyypin, tuoreen keskiravinteisen lehdon, säilymistä edustavana ja elinvoimaisena Juoponlahden pohjoisrannalla, eikä etenkään tarkasteltaessa luontotyypin esiintymistä laajemmin Pohjois-Tampereen alueella. Luontotyyppi otetaan huomioon ja sen turvaaminen on tärkeänä lähtökohtana tarkemmassa suunnittelussa.</p>	<p>Ei toimenpiteitä yleiskaavavaiheessa.</p>
<p>Koulun ja päiväkodin alan tarkennusta pidetään hyvänä, mutta Ympäristönsuojeluyksikkö on silti edelleen huolissaan virkistyspalveluiden, kuten koirapuistojen, urheilukenttien ja ulkoilureittien tilavarausten ja luonnonsuojelunäköikulmien yhdistämisestä jatkosuunnitteluvaiheissa. Erityisesti kaavan keskusta-alueella ovat ympäröivät virkistysalueet malliltaan kapeita ja niille sijoittuu myös luontoarvoja, joiden yhteensovitus rakenteiden ja palvelutarpeiden kanssa voi olla jatkosuunnittelussa hyvin haasteellista. Esitetyllä ratkaisulla on todennäköistä, että jatkosuunnittelussa ja asemakaavoituksessa päädytään kompromisseihin joko suojelumääräyksien toteutumisen, tarjottavien palveluiden tai asemakaavoitettavan kerrosalan suhteen.</p>	<p>Alueen virkistyspalveluita täydentävät hyvät yhteydet ympäröiville metsä- ja virkistysalueille. Haapakorven alueelle tutkitaan ulkoliikuntaan ja koiraharrastukseen liittyvän vapaa-ajan alueekonaisuuden edellytyksiä.</p>	<p>Ei edellytä toimenpiteitä yleiskaavoitusvaiheessa.</p>

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Vesiensuojelu ja hulevedet</p> <p>Kaavan yleismääräystä hulevesien osalta oli täydennetty pääosin ympäristönsuojelun aikaisemman lausunnon mukaisesti. Määräystä tulisi kuitenkin edelleen täydentää yhteneväiseksi kantakaupungin tuoreimman vaiheyleiskaavan yleismääräyksen kanssa seuraavasti: Rakennusluvan yhteydessä on laadittava hulevesijärjestelmän toteutussuunnitelma ja rakentamisen aikaisen hulevesien hallintasuunnitelma.</p> <p>Golfkentän vesistöseurantaa suositellaan kaavaselostuksessa. Asemakaavavaiheessa on selvitettävä ja ohjattava tarkemmin, miten suositeltu vesistöseuranta tulisi ottaa huomioon golfkentän lupakäsittelyssä.</p> <p>Hulevesien käsittelyn määräystä tulisi edelleen täydentää siten, että myös Näätäsuon luonnonsuojelualueen vesitasapainon säilyttäminen huomioidaan. Tämä on erityisen merkittävää ohitustien ja katujen rakentamisen osalta. Aiemmin Hyötyvoimankadun rakentamisessa tapahtuneen haitan (kts. luonnosvaiheen lausunto) toistumista on vältettävä.</p> <p>Melu ja ilmanlaatu</p> <p>Päivämelun keskitasot ylittävät meluselvityksen perusteella paikoin virkistysalueiden ohjearvojen rajat. Rajauksia tulisi edelleen tarkistaa, tai täydentää meluntorjuntamääräyksiä.</p>	<p>Nurmin koko kaava-alue on tarkoitus asemakaavoittaa. Yleiskaavassa ei nähdä tarvetta antaa määräyksiä hulevesien hallinnasta rakennuslupatasolle asti.</p> <p>Golfkentän vesistöseurantaa koskeva kommentti merkitään tiedoksi.</p> <p>Näätäsuota koskeva palaute huomioidaan kaavaehdotuksessa.</p> <p>Luonnosvaiheessa laadittu meluselvitys perustuu korkeampiin ajonopeuksiin kuin ehdotusvaiheen liikennetarkastelun nopeussuosituksat, ja tien tarkka tasaus ei ole tiedossa. Tämän sekä tielinjauksen pienten muutosten vuoksi mallinnuksen melualueita ei tule vielä ottaa lähtökohdaksi meluntorjunnan suunnitteluun. Meluntorjunta harkitaan ohitustien tiesuunnittelun yhteydessä, kun tarkka tielinjaus ja -tasaus ovat tiedossa.</p>	<p>Näätäsuon vesitasapainoa koskeva säilyttämistarve lisätään ohitustien kaavamääräykseen.</p> <p>Meluntorjunta ratkaistaan yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä.</p>

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Luontoarvot</p> <p>Ohitustien linjausta on ehdotuksessa muutettu siten, että se huomioi nyt paremmin Näätäsuon luonnonsuojelualueen. Näätäsuo on myös huomioitu kaavaselostuksessa. Olisi kuitenkin vielä tärkeää täydentää kaavan merkintöjä siten, että Näätäsuo ja sen vesitasapaino huomioitaisiin erikseen myös hulevesiä koskevissa merkinnöissä.</p> <p>Kesän 2024 lepakkoselvitys ei valmistunut lausunnon antamiselle annetun lisäajan loppuun mennessä eikä kaavan vaikutuksia lepakoihin voi siten vielä arvioida. Lepakkoselvityksen valmistuttua on vielä tarpeen tarkastella, onko mahdollisilla löydöksillä vaikutuksia ehdotuksessa esitettyyn maankäyttöön. Lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikat sekä lepakoille tärkeät ruokailualueet niille kulkevina reitteineen on huomioitava kaavassa.</p>	<p>Näätäsuon vesitasapainon huomioon ottaminen lisätään ohitustien kaavamääräykseen.</p> <p>Nurmista ei löytynyt lepakon kannalta erityisen tärkeitä uusia alueita.</p>	<p>Ohitustien kaavamääräystä täydennetään Näätäsuon vesitasapainon huomioimisella.</p> <p>Nurmin ensimmäisiä asemakaavoja varten laadittu luontoselvitys liitetään yleiskaava-aineistoon.</p>

7. Pirkanmaan ELY-keskus, 2.9.2024

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Kaavaratkaisu</p> <p>Nurmi-Sorilan alueen yleiskaavan päivittäminen ajankohtaista kaupungin kasvutavoitteiden ja kestäväen kehityksen näkökulmasta. Kaavaratkaisulla pyritään ohjaamaan asuin- ja toimitilarakentamista sekä kestävien kulkumuotojen kehittämistä kantakaupungin kasvuvyöhykkeelle. Nurmin yleiskaava mahdollistaa myös golf-toimintojen siirtymisen Nurmiin ja tukee raitiotien kehittämistä.</p> <p>Nurmi-Sorila on vielä suurelta osin rakentumaton kaupunginosa, jossa nykyinen yleiskaava mahdollistaa 13 000 asukasta, ehdotuksen mukaan 7000. ELY-keskus korostaa koko alueen suuremman kokonaistarkastelun tarvetta, mukaan lukien Sorilanjoen pohjoispuolinen Sorilan alue.</p> <p>Kaavaehdotus on kehittynyt hyvään suuntaan, erityisesti viheryhteyksien ja rantayhteyksien osalta. Kestävyystavoitteiden saavuttamiseksi täydennysrakentamista tulisi keskittää paikalliskeskuksen läheisyyteen. Pientaloasumisen laajennus- ja täydennysrakentamisen vaikutuksia tulee arvioida jatkosuunnittelussa, erityisesti maisemallisten vaikutusten osalta. Ranta-alueiden virkistyskäyttö ja luonnon monimuotoisuus tulee huomioida tarkemmin. Yleiskaavan tarkkuustason takia ELY-keskuksen mielestä rantaan sijoittuvat virkistysalueet ja yhteydet tulisi osoittaa täsmällisemmin, kuin vain määräyksellä: "Aluetta suunniteltaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota alueen vaihtelevaan pinnanmuodostukseen ja ympäristökuvaan sekä sijoittaa tiet ja muu rakentaminen mahdollisimman maastonmukaisesti. Tarkemmassa suunnittelussa tulee varmistaa asuntoalueilta pääsy rantaan ja riittävät virkistysalueet rannoilla." Luonnontilaiset rantaosuudet tulisi jättää rakentamisen ulkopuolelle. Ketaranniemen varaamista AP-9 -rakentamiseen tulee vielä arvioida maisemallisten arvojen vuoksi.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Osayleiskaavan muutostarpeen on arvioitu koskevan ainoastaan Sorilanjoen eteläpuolista aluetta. Joen pohjoispuolella voimassa oleva yleiskaava on riittävä ohjaamaan asemakaavoitusta ja muuta maankäyttöä.</p> <p>Yleiskaavan laadinnassa erillispientalojen alueiden osalta rantojen maankäyttöä on ohjattu tarkemmin, lähinnä rakennettavuuden ja virkistyskäytön näkökulmista. Sorilanjoen rannan pientalovaltaisella asuinalueella on nähty tarkoituksenmukaisemmaksi osoittaa yksi laajempi ranta-alue yleiseen virkistyskäyttöön. Rantaosuudella ei myöskään ole tarvetta tulvasuojelun näkökulmasta rajata rakentamisen ulkopuolelle alueita vaikkapa Velaatanniemen tapaan.</p>	<p>Ei toimenpiteitä.</p> <p>Ei toimenpiteitä.</p> <p>Kaavan vaikutusarviointia täsmennetään tarvittavin osin. Ketaranniemestä poistetaan asuinalue. Niemi osoitetaan golf- ja virkistysalueiksi, mikä turvaa rantojen luonnontilaisuuden säilymistä. Sorilanjoen rannalla viheryhteysmerkintöjä täsmennetään.</p>

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Ilmasto</p> <p>Kaavan ehdotusvaiheessa on tehty ilmastovaikutusten arviointi, joka perustuu Hiilikarttasovelluksen laskelmiin. Arvioinnin mukaan alueen sijainti kaukana Tampereen keskustasta lisää yksityisautoilua ja päästöjä, mikä on ilmaston kannalta negatiivista. Lähipalvelut voivat kuitenkin vähentää päivittäistä asiointitarvetta. Kaavan rakenteen tiivistämistä tulisi tarkastella kaavan yhteydessä enemmän. Se voisi parantaa ilmastotavoitteiden saavuttamista ja säilyttää alueen metsä- ja luonnonarvot paremmin.</p> <p>Negatiiviset vaikutukset johtuvat pääosin yksityisautoilun lisääntymisestä ja puuston poistumisesta. Vaikuttaa eniten P-alueisiin. Kaavan toteuttaminen aiheuttaa hiilivaraston poistuman, jota ei voida kompensoida. Valitettavaa on, että lieventävät ratkaisut hiilivaraston poistuman lieventämiseksi jäävät pitkälti asemakaavoituksen ratkaistavaksi. Positiivista on, että ehdotusvaiheen kaavaratkaisu on ilmaston kannalta parempi kuin nykyinen yleiskaava. Ilmastovaikutusten arviointia olisi pitänyt tehdä jo kaavan rakennevaihtoehtoja tutkittaessa. Jatkosuunnittelussa tulee pohtia, miten ilmastovaikutuksia lievennetään, esimerkiksi edistämällä kestäviä kulkumuotoja, joukkoliikennettä ja uusiutuvaa energiaa. Kaavassa tehtävien aluevarausratkaisujen ohella kaavamääräyksiin tulisi edistää ilmastotavoitteiden välittymistä edelleen asemakaavoitukseen ja rakentamisvaiheeseen. Golfkentän rakentaminen voi aiheuttaa turvemaan hajoamista, mikä tulisi estää. Hulevesiselvityksessä on huomioitu ilmastomuutokseen sopeutuminen, mutta viivytyksensä tulisi arvioida tarkemmin. Ilmastovaikutusten arviointi antaa todennäköisesti liiaksi optimistisen tuloksen golfkentän rakentamisesta, koska maankäyttöluokkia laskentaan soveltuviksi on yleistetty. Kentän maanmuokkauksen ja ojitusten takia on todennäköistä, että kuivattu turvemaahan menetetään turpeen hajoamisen myötä lähes kokonaan. Rakennettavuus selvitys tarjoaa hyvää tietopohjaa.</p> <p>Luonto</p> <p>Alueella on havaittu tummaverkkoperhosen ravintokasvia, erityisesti Nattarin laakson puron varrella. Luo-merkintää ei ole jatkettu golfkentälle asti, koska se rajoittaisi kentän suunnittelua, mutta se tulisi kentän suunnittelussa ottaa huomioon. Golfkentän suunnittelussa tulisi suosia perhoselle tärkeää rohtovirmajuurta, ja uudet ravintokasvin esiintymät tulisi säilyttää.</p>	<p>Kaavan rakenteeseen ovat vaikuttaneet merkittävästi golfkentän sijoittuminen Kaitavedentien länsipuolelle ja tiiviimmän ja täydentyvän rakentamisen sijoittuminen Kaitavedentien ja ohitustien väliselle alueelle. Tämä ratkaisu tukee joukkoliikenteen ja palvelujen saavutettavuutta. Pientalojen sekä maaseutumaisuuden tavoite merkitsee toisaalta väljää rakennetta. Nurmi voidaan nähdä vaihettumisalueena maaseudun ja tiiviimmän kantakaupungin välillä. Ilmastovaikutusten arviointi on alustava ja tarkentuu ehdotusvaiheessa. Kaavan tiivistäminen ei ole sille annettujen tavoitteiden mukaista.</p> <p>Golfkentän ja siihen liittyvien kosteikkojen rakentaminen edellyttää huomattavia maanmuokkauksia, jonka vuoksi tummaverkkoperhosen esiintymisen edistämisen keinona on ensisijaisesti lajille sopivien ympäristöjen rakentaminen ja virmajuurikasvuston siirrot. Juoponlahteen laskevan ojan varrella perhosen ravintokasvin virmajuuren esiintymää voidaan turvata osoittamalla ojan varsi myös golfkentän puolella luo-alueeksi.</p>	<p>Ei toimenpiteitä yleiskaavavaiheessa.</p> <p>Juoponlahteen laskevan ojan varsi golfkentän puolella merkitään luo-alueeksi.</p>

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Liito-oravan kulkuyhteydet on huomioitu kaavaehdotuksessa, mutta niitä tulee tarkastella tarkemmin asemakaavavaiheessa. Uusi lepakkoselvitys on vielä kesken, ja ELY-keskus lausuu siitä selvityksen valmistuttua.</p> <p>Melu</p> <p>Alueidenkäytön suunnitelmissa tulee huomioida liikenteen haitat, kuten meluhaitat ja kävely- ja pyöräily-yhteyksien puutteet, koska maantie 338 pysyy nykyisellä paikallaan vielä useita vuosia. Osayleiskaavaehdotuksessa ei enää ole yleismääräystä meluselvitystarpeesta ja meluhaittojen ehkäisystä, mutta ELY-keskus katsoo, että kaavassa tulisi olla vähintään yleismääräys näiden huomioimiseksi meluhaittojen huomioimisen ja ehkäisyn osalta sekä nykyisellä tieverkolla että kaavan tavoitetilanteessa.</p> <p>Maaperä</p> <p>GTK:n maankamara-aineiston mukaan osayleiskaava-alueella on mustaliuskeviiva, joka tulee huomioida jatkosuunnittelussa. Mustaliuskeen esiintymisen aiheuttamat happamoitumis- ja metallikuormitusriskit tulee arvioida tarkasti, erityisesti kallionlouhinnan yhteydessä. Alueella tulee tehdä kartoitus mustaliuskeesta ympäristöriskien hallitsemiseksi. Mustaliuske sisältää rikkiä ja rapautuu herkästi, mikä voi aiheuttaa happamoitumista ja raskasmetallien liukenemista valumavesiin, mikä puolestaan voi vahingoittaa vesistöjen eliöyhteisöjä. Mustaliuskealueilla tulee välttää maankäyttöä, joka altistaa kalliota tai moreenia rapautumiselle ja hapettumiselle. Rakennushankkeissa tulee varautua happamuutta tuottavien maa-ainesten esiintymiseen ja suunnitella tarvittavat varotoimenpiteet. Ympäristöministeriön oppaan mukaan yleiskaavoissa tulee pohtia, mitkä alueet jätetään rakentamatta ja miten suojelualueet huomioidaan. Yleiskaavaa laadittaessa tulee pohtia mitkä alueet jätetään rakentamatta, missä sijaitsevat lisärakentamisalueet ja miten huomioidaan suojelualueet, joihin happamat sulfaattimaat voivat vaikuttaa. Esikartoituksen tyyppinen kartoitus soveltuu hyvin maankäytön suunnittelua ja kaavoitusta ohjaamaan yleiskaavavaiheessa.</p>	<p>Lepakkoselvitys ei osoittanut kaavamerkinnöin osoitettavia uusia lepakon elinpiirejä.</p> <p>Yleismääräyksiin palautetaan luonnosvaiheen kaavamääräys.</p> <p>GTK on kartoittanut rikkipitoisia, sulfidisavista kerrostuneita mustaliuskeita aeromagneettisilla matalalentomittauksilla. Lentolinjojen väli on yleensä 200 metriä. GTK:n karttapalvelussaan julkaisemat mustaliuskeviivat ilmentävät näitä anomalioita 1:100 000 mittakaavan tarkkuudella. Mustaliusketieto ei ole sovellettavissa tätä yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, vaan se ilmaisee lähinnä todennäköisyyttä ja selvitystarvetta. Tarkemmat kallioperähavainnot liittyvät kalliopaljastumien tai -leikkausten aluekohtaisiin selvityksiin, infrarakentamishankkeisiin, kiviaineksen ottoon ja perustamistöihin sekä malminetsintään ja kaivosten esitutkimuksiin, kuten esimerkiksi Lempäälän Sääksjärven osayleiskaavahankkeessa.</p>	<p>Ei toimenpiteitä yleiskaavavaiheessa.</p> <p>Yleismääräyksiin palautetaan luonnosvaiheen kaavamääräys: Asuinkorttelialueilla asemakaavan pohjaksi on laadittava meluselvitys, jossa on huomioitu uuden Kaitavedentien meluvaikutus. Alueella tulee rakentaa siten, että rakennukset suojaavat asuntojen ja työpaikkojen ulko-oleskelutiloja melulta. Melualueelle ei saa sijoittaa melulle herkkiä toimintoja. Oleva toiminta voi jatkua, kunnes alueelle laaditaan asemakaava tai tie-, katu- tai muu yleisen alueen suunnitelma.</p> <p>Kaavaselostukseen lisätään luku mustaliuskeista. Kaavan yleismääräyksessä tuodaan esiin tarve arvioida mustaliuskeiden vaikutuksia yksityiskohtaisemman suunnittelun, maanrakentamisen ja ojitusten sekä hulevesiratkaisujen suunnittelun ja toteutuksen yhteydessä.</p>

Tiivistelmä palautteesta

Maaperä (jatkuu)

Vastine

Tällaisiin laajoihin, maastotöitä, porauksia ja laboratorioanalyysjä edellyttäviin selvityksiin ei ole nähty mahdollisuutta yleiskaavan tai asemakaavankaan laadinnan yhteydessä ellei muun, lähinnä infra- ja kaivoshankkeisiin liittyvän tutkimustyön yhteydessä ole tehty varsinaista selvitystyötä. Tällöinkin kaavan selvitys on olemassa olevan tutkimustiedon kokoamista, arviointia ja suositusten antamista yksityiskohtaisempaan suunnitteluun.

Rikkipitoisia, rakenteiden suunnitteluun ja toteutukseen vaikuttavia sekä vesistövaikutuksiltaan ympäristöriskin (happamoitumisen) muodostavia kerrostumia voi Litorina-merivaiheen vedenkoskemattomalla alueellakin olla savissa, moreenissa sekä harjuaineksessa. Tällöin kysymys on lähinnä mustaliuskeista rapautuneesta aineksesta syntyneistä tummempina erottuvista kerrostumista.

ELY:n esittämää esikartoitusta ei nähdä edellä todetun perusteella aiheelliseksi tai mahdolliseksi uutta tietoa tuottavana selvityksenä tämän yleiskaavan yhteydessä. Tampereen kaupunki lähtee kuitenkin selvittämään mahdollisuuksia tarkemman mustaliuskeiden esiintymistä kuvaavan vyöhykekartan laatimiseksi kantakaupungin sekä selvitysalueena tähän liittyvien Nurmi-Sorilan ja Tarastejärven alueilla. Kaavaselostukseen lisätään luku mustaliuskeista ja kaavan yleismääräyksessä tuodaan esiin tarve arvioida mustaliuskeiden vaikutuksia yksityiskohtaisemman suunnittelun, maanrakentamisen ja ojitusten sekä hulevesiratkaisujen suunnittelun ja toteutuksen yhteydessä.

Toimenpiteet

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Vesihuolto</p> <p>Kaavan mukaan vesihuollon verkoston rakentuminen ja TRE Veden laajentuminen tapahtuu vaiheittain asemak. myötä. Kunnan tulee huolehtia alueen vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen päivittämisestä vesihuoltolain 8 §:n mukaisesti siten, että toiminta-alueen rakentuvien osien tavoitteellinen toteutumisaikataulu vastaa yhdyskuntakehityksen tarpeita alle 10 vuoden aikajänteellä.</p> <p>Liikenne ja maantieverkko</p> <p>Pääosin edellisessä lausunnossa liikennettä ja maantieverkkoa koskevat asiat onhuomioitu osayleiskaavaehdotuksessa sekä sen selvityksissä. Seuraavana ELY-keskus kuitenkin esittää joitain muutoksia ja korostaa joitain liikenteeseen liittyviä osayleiskaavan jatkotyössä sekä myöhemmissä suunnitteluvaiheissa ja alueidenkäytön toteuttamisessa huomioitavia seikkoja.</p> <p>Seuraavaksi hyväksymiskäsittelyyn menevä Valtatien 9 tiesuunnitelma parantaa Nurmi-Sorilan saavutettavuutta ja liikenneturvallisuutta. Voimassa olevan Nurmi-Sorilan osayleiskaavan Aitovuoren eritasoliittymän aluevaraus perustuu vuonna 2018 hyväksytyyn valtatie 9 yleissuunnitelmaan, jonka mukaan Aitovuoren eritasoliittymässä varauduttiin yleisen liikenteen kasvun lisäksi merkittävään alueidenkäytön aiheuttamaan liikenteen kasvuun. Nyt tehdyssä valtatie 9 tiesuunnitelmassa eritasoliittymä poikkeaa yleissuunnitelman eritasoliittymävarauksesta, mutta yleissuunnitelman mukaisesta eritasoliittymävarauksesta ei kuitenkaan ole varsinaisesti luovuttu. Osayleiskaavaehdotuksessa eritasoliittymän aluevarausta on muutettu luonnosvaiheen jälkeen eikä ole varmuutta onko esitetty aluevaraus riittävä vt 9 yleissuunnitelman mukaiselle tavoitetilanteen eritasoliittymälle.</p>	<p>Kaavan ohjeellista toteuttamisjärjestystä arvioidaan myös tarvittavien uusien runkolinjojen näkökulmasta. Vesihuollon toiminta-alueista päätetään erikseen.</p> <p>Asiaa käsiteltiin ELYn kanssa laadittavan yleiskaavan viranomaistyöneuvottelussa 16.8.2024. Tällöin ELYn isomman eritasoliittymän aluevarauksen varautumisesitykseen todettiin, että laadittavan kaavan tavoitteena on myös turvata liito-oravan latvusyhteydet Hangaslahden eteläpuolelta Kaitavedentien itäpuolelle. Yleissuunnitelmassa esitettyä suurta eritasoliittymää ei pidetä mahdollisena tai realistisena kaavan tavoitevuoteen mennessä eikä sen jälkeisenäkään aikana. Varautuminen osoitetaan EVS-suojaveraluein, joilla estetään kilpaileva maankäyttö. Yleissuunnitelman suuri eritasoliittymä kuitenkin sopii tarvittaessa ramppialueineenkin ehdotuksessa osoitetulle LT-alueelle.</p>	<p>Kaavan ohjeellista toteuttamisjärjestystä arvioidaan myös tarvittavien uusien runkolinjojen näkökulmasta.</p> <p>Kaavaselostukseen liitetään kuva tie- ja yleissuunnitelmaratkaisujen suhteesta kaavaratkaisuun.</p>

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Liikenneselvityksen mukaan uuden seututien, maantien 338, rakentaminen tulee ajankohtaiseksi, kun liikennemäärä ylittää 10 000 ajoneuvoa/vrk, nykyisten liittymien toimivuus heikkenee tai kaupallisten suuryksiköiden rakentaminen alkaa. ELY-keskus korostaa, että uuden seututien tarve kasvaa, jos uusi alueidenkäyttö heikentää nykyisen maantien 338 sujuvuutta ja turvallisuutta. Liikenneselvityksessä esitetään lisäksi Lintukalliontien ajoneuvoliikenteen katkaisun voivan vaikuttaa "uuden seututien" tarpeeseen. ELY-keskuksen käsityksen mukaan tällä ei kuitenkaan ole merkittävää vaikutusta "uuden seututien" tarpeeseen, koska Lintukalliontien muuttuessa pelkästään jalankululle ja pyöräilylle tarkoitetuksi yhteydeksi, on jo olemassa Ruutan ja Nurmen välillä riittävän tasokas ajoneuvoliikennettäkin palveleva yhteys Ruutanatietä, Hyötyvoimankatua ja uutta valtatie 9 rinnakkaistietä pitkin.</p> <p>Koska Kaitavedentie palvelee mahdollisesti vielä useita vuosia tulee nykyiseen maantiehen 338 tukeutuvien asemakaava- ja rakentamishankkeiden vaikutusten arvioinnissa tarkastella vuorovaikutuksessa maantien tienpitäjän kanssa hankkeen vaikutusta maantien 338 riittävään sujuvuuteen ja turvallisuuteen. Selvitysten perusteella voi olla tarve toteuttaa uuden alueidenkäytön liikennejärjestelyt vaiheittain, jotta voidaan taata nykyisen maantien 338 toimivuus. Myös "uuteen seututiehen" tukeutuva alueidenkäyttö on suunniteltava kiinteässä yhteistyössä tienpitäjän kanssa. "Uusi seututie" tulee olemaan pääsuunta vasta uuden maantien 338 valmistumisen jälkeen. Hyväksymiskäsittelyyn lähetettävässä vt:n 9 tiesuunnitelmassa pääsuunta Aitovuoren eritasoliittymästä pohjoiseen on nykyinen maantie 338. Kaavaselostuksessa (s. 82) sekä myös liikenneselvityksessä (s. 12) pääsuunta-asia on virheellisesti esitetty "Tiesuunnitelman liittymäratkaisussa uusi ohikulkutie on suunnittelualueella liikenteen pääsuunta". Tehtyä tiesuunnitelmaa ei voida merkittävästi muuttaa ilman uutta nähtävillä oloa ja hyväksymiskäsittelyä, mutta jossain määrin Aitolahden eritasoliittymän ratkaisua voidaan tutkia tien rakentamissuunnitelmavaiheessa. Liikenneselvityksessä on myös esitetty, että rinnakkaistie sijoittuu rakennettavalle Hyötyvoimankadun jatkeelle. Tämä ei nähtävillä olleeseen tiesuunnitelmaan verrattuna pidä paikkaansa. Jos vt:n 9 jatkotarkasteluissa päädytään muuttamaan tiesuunnitelman mukaista rinnakkaistieratkaisua, edellyttää se tiesuunnitelmamuutoksen.</p>	<p>Nurmin golfkentän ja Kaitavedentiehen tukeutuvien rakennuskorttelialueiden toteutuminen vaikuttaa merkityksellisesti Kaitavedentien liikenteen sujuvuuteen ja turvallisuuteen. Ohitustien rakentamisesta riippumattakin tien nopeusrajoituksia voidaan joutua tarkistamaan ja tien ylitysten turvallisuutta lisäämään saarekkein. Lintukalliontie säilyy katkeamisestaan huolimatta osin katuna, osin yksityistienä tai katuna (ohitustiestä Ruutanaan päin). Lintukalliontie on ainoa pääsytie tien varressa valtatie eteläpuolella oleville asuinkiinteistöille.</p> <p>Valtatien 9 tiesuunnitelman mukainen rinnakkaistie on suunniteltu kulkemaan osayleiskaavaa varten tehdyn luontoselvityksen mukaisen liito-oravan reviirin halki. Osayleiskaavaa on laadittu kaavaa varten laadittujen selvitysten pohjalta siten, että rinnakkaistie/ohitustien eteläosa sivuuttaa reviirin itäpuolelta. Osayleiskaavaehdotus poikkeaa siten hyväksymisvaiheessa olevasta tiesuunnitelmasta, mikä on todettu kaavaselostuksessa. ELY-keskuksen kanssa käydyissä palaverissa on ollut laajaa yksimielisyyttä siitä, että ennen ohitustien rakentamista Nurmintien ja Hyötyvoimankadun yhdistävä pääkatu toimisi alkuvaiheessa valtatie 9 rinnakkaistienä. Uuden maantien 338, rinnakkaistien ja Aitovuoren eritasoliittymän Nurminpuoleisten liittymäjärjestelyjen toteuttaminen edellyttää tiesuunnitelman muutosta, joka on ollut keskusteluissa ELY-keskuksen kanssa jo osayleiskaavan luonnosvaiheessa. ELY-L kanssa käydyssä palaverissa 7.11. varmistettiin suunnitelmien yhteensopivuus,</p>	<p>Kaavaselostusta tarkistetaan tarvittavilta osilta.</p> <p>Ei edellytä muutoksia kaavakarttaan. Selostukseen tarkistetaan Vt 9 tiesuunnitelmaa koskevat osuudet, sekä arvioidaan Kaitavedentien turvallisuuden edellyttämät ratkaisut ennen ohitustien rakentamista.</p>

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Alueen jatkosuunnittelussa tulee pyrkiä säilyttämään jo nykyiset sekä kehittämään uusille alueille toimivat ja turvalliset kävely- ja pyöräily-yhteydet. Koska Nurmin alue sijoittuu suhteellisen kauas Tampereen keskustasta sekä muista keskuksista, on tärkeää kehittää alueelle riittävät peruspalvelut sekä mahdollisimman kattava joukkoliikennepalvelujen tarjonta toimivine matkaketjuineen ml. liityntäpysäköintimahdollisuudet liikenneselvityksessä esitetyn tavoitteen mukaisesti. Nurmin golfkentän suunnittelussa tulee huomioida liikenneturvallisuusnäkökohdat siten, että ajoneuvo- sekä kävely- ja pyöräilyväylien väliin jää riittävät etäisyydet golfväylien suuntaan. Kehittyvän alueidenkäytön hulevesijärjestelmä tulee toteuttaa maantien kuivatusjärjestelmästä irrallisella järjestelmällään. Jos hulevesiverkoston kehittäminen edellyttää nykyisiin Kaitavedentien alltaviin rumpuihin tai tien varren ojiin muutoksia, niiden toteuttaminen edellyttää riittävän tarkkojen mitoitustarkastelujen perusteella tienpitäjän luvan tai sopimuksen tienpitäjän kanssa.</p> <p>Jatkotoimet</p> <p>ELY-keskus esittää lausuntokierroksen ja niistä annettavien vastineiden jälkeen järjestettäväksi ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelun.</p>	<p>rinnakkaistiekysymys sekä tarvittavat toimenpiteet Kaitavedentielle ennen ohitustien rakentamista.</p> <p>Yleiskaava ei heikennä olemassa olevien kevyen liikenteen väylien turvallisuutta. Kaavassa määritetään pyöräilyn ja jalankulun verkoston tavoitela. Nurmin ohitustielle (uusi maantie 338) on esitetty tarvittavat kevyen liikenteen alkikulut. Kaavanlaadinnan yhteydessä on tarkasteltu alustavasti myös linja-autoliikenteen pääreittejä ja pysäkkien paikkoja. Liityntäpysäköintien sijainti ja tilatarve määritetään tiesuunnitelmassa tai asemakaavassa. Keskeisinä liityntäpysäköintialueina nähdään Nurmin keskusta-alue (C-16) sekä palvelujen alueet (P-11).</p>	<p>Kaavaselostusta ja mm. bussipysäkkien tavoitteellisia paikkoja tarkistetaan tarpeen mukaan.</p> <p>Ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu järjestetään ennen kaavan hyväksymiskäsittelyä.</p>

8. Pirkanmaan liitto, 19.8.2024

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Nurmi-Sorilan osayleiskaavatyöllä on tärkeä rooli Tampereen yhdyskuntarakenteen kestävässä kehittämisessä. Osayleiskaavatyöllä vastataan Tampereen kaupungin ja Pirkanmaan kehittämisen yhteisiin tavoitteisiin. Golfpalvelualueen Nurmiin siirtymisen myötä voidaan Ruotulan alueen uudisrakentamisella tukea raitiotieliikenteeseen nojautuvan, tehokkaan joukkoliikennetarkoituksen toteutumista ja tiivistää yhdyskuntarakennetta vahvoilla joukkoliikenneväyhyksillä. Merkityksellistä niin ikään on, että suunnittelu-työssä on uudelle golfkentälle löydetty hyvin saavutettava ja ympäristöarvot huomioiva sijainti. Osayleiskaavaprosessin aikana liiton antamaan palautteeseen on osayleiskaavan suunnittelussa riittävällä tavalla vastattu.</p>	Merkitään tiedoksi.	Ei toimenpiteitä.
<p>Kaavaehdotusvaiheessa laaditussa Nurmin keskustan yleissuunnitelmassa on osayleiskaavaa tarkemmin kuvattu alueen tulevaa rakennetta ja toteutusta. Yleissuunnitelman havainnekuva kaupan alueen ja tiiviin pientaloalueen väliseltä kadulta osoittaa, että erilaisten toimintojen (P-11 / A-4) rajapintaan sijoittuva katualue vaatii erityistä suunnittelupanostusta alueen tulevassa asemakaavoituksessa, kun tavoitteena on vierekkäisten korttelialueiden toisistaan eroavien liikenne- ja rakennusvolyymien yhteensovittaminen sekä viihtyisän asuin- ja tonttikatumiljöön luominen. Liitto näkee lisäksi tärkeänä, että alueen uusien liikennetarkoitusten toteutuksessa uuden ja vanhan seututien nopeusrajoitusero ja risteysjärjestelyt ovat riittävät estämään läpiajo- liikenteen Nurmin pääkaduksi muuttuvalla vanhalla linjauksella, joka kuitenkin on uutta houkuttelevasti suoraviivaisempi kulkuyhteys.</p>	Otetaan huomioon jatkosuunnittelussa.	Ei toimenpiteitä yleiskaavavaiheessa.

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Pirkanmaan liitto kiinnittää huomiota kaavaehdotuksessa V-merkinnällä virkistysalueiksi merkittyihin Näsijärven pieniin saariin, joita kaavaselostuksen (s.69) mukaan ei ole tavoitteena osoittaa yleiseen virkistyskäyttöön, vaan saaret säilyvät yksityisessä käytössä. Liitto esittää harkittavaksi yksityiskäytölle soveltuvampaa kaavamerkintää yleiseen ulkoiluun ja virkistykseen tarkoitettun kaavamerkinnän sijaan. Pirkanmaan liitto puoltaa Tampereen Nurmi-Sorilan osayleiskaavan tarkistamisen hyväksymistä edellä esitetyin ohjeistuksin.</p>	<p>Merkinnäksi muutetaan</p> <p>V-4: VIRKISTYSALUE, JOLLA YMPÄRISTÖ SÄILYTTÄÄN</p> <p>Alueella olevat asuinrakennukset ja lomarakennukset voidaan säilyttää. Rakennusten perusparrantaminen, korjaaminen ja vähäinen laajentaminen sallitaan sekä tuhoutuneen rakennuksen uudelleen rakentaminen on mahdollista. Alueen rakentamisessa ja ympäristönhoidossa tulee ottaa huomioon alueen arvokas maisemakuva ja välttää sen muuttamista.</p>	<p>Pienten saarten kaavamerkintää täsmennetään vastaamaan paremmin käyttötarkoitusta.</p>

9. Kangasalan kaupunki, 5.3.2024

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Nurmi-Sorilan osayleiskaavan tarkistamisessa ja tulevaisuudessa asemakaavoissa voi nousta esiin yhtymäkohtia ja yhteistyötarpeita varsinkin Kangasalan Ruutana-Tarastenjärvi-Asema-osayleiskaavan ja alueen kehittämiseen osalta. Kaupunki esittää kaupunkien välisen yhteistyön jatkamista sekä Nurmin osayleiskaavan tarkistamisen että Ruutanan osayleiskaavatyön yhteydessä. Molempien kaavojen maankäyttöratkaisujen on mahdollista tukea toisiaan.</p> <p>Kuntarajan läheisyyteen sijoittuu tarkasteltavia näkökohtia ja yhteistyötarpeita mm. palveluverkon, kestävä liikenteen yhteyksien sekä viher- ja yhdyskuntarakenteen jatkuvuuden suhteen. Ruutana-Tarastenjärvi-Asema-osayleiskaavan tavoitteena Nurmin osayleiskaavan läheisyyteen sijoittuvilla alueilla on valtakunnallisesti ja kansainvälisesti kilpailukykyisten elinkeinotoimintojen alueiden kehittäminen valtatie 9:n ympäristöön ja pohjoisen 2-kehävyöhykkeen kehittäminen. Kangasalan kaupunki toistaa näkemyksensä: palvelujen saavutettavuus kuntarajan molemmin puolin tärkeää Osayleiskaavaehdotuksen liikenneverkkosuunnitelmassa on tarkasteltu kiitettävästi myös liikenneyhteyksiä kuntarajan yli.</p> <p>Ruutanan, Tarastenjärven ja Pohjois-Kangasalan asuinalueiden lähialueille tullaan osoittamaan tarvittavat varaukset mainituille alueille. Yleiskaavaehdotukseen tehtyä Nurmin palveluverkkoselvityksen tarkennusta ja kaava-alueen kaupan laadun ja mitoituksen tarkennusta voidaan pitää positiivisena. Kangasala yhtyy kaavaselvityksessä ja palveluverkkoselvityksessä kaupan palveluverkon kokonaisuudesta esitettyyn näkemykseen, että alueellisesti tasapainoisen kaupan palveluverkon näkökulmasta tulisi Nurmin alueen ja Kangasalan Ruutanan alueen kaupallista palvelutarjontaa kehittää siten, että alueet eivät kilpaile keskenään vaan täydentävät toistensa palvelutarjontaa. Kaupunkien rajalla kulkeva etelä-pohjoissuuntainen ekologinen yhteys on hyvä. Viheryhteyden jatkuvuus ohitustien ja Näätäsuon välistä on kuitenkin vielä syytä osoittaa erillisellä kaavamerkinnällä kartalla.</p>	<p>Maankäyttöratkaisuihin kiinnitetään jatkossakin huomiota Nurmin ja Ruutanan alueiden kehittämisedellytysten turvaamiseksi.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Kaava-alueen ulkopuolelle jäävä ekologinen yhteystarve on osoitettu oikeusvaikutteisessa Pohjois-Tampereen strategisessa yleiskaavassa, mikä turvaa sen huomioon ottamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja lupaharkinnassa.</p> <p>Muilta osin merkitään tiedoksi.</p>	<p>Yhteistyötä jatketaan kaupunkien yhteisissä suunnittelukysymyksissä.</p> <p>Ei toimenpiteitä.</p> <p>Ei toimenpiteitä.</p>

Muistutukset

1. Muistutus

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
Esitän, että Juoponniemi jätetään kokonaan golfalueen käyttöön ja sinne ei kaavoiteta omakotitonttialuetta tai tontteja.	Palaute huomioidaan ehdotusta tarkistettaessa.	Ketaranniemi varataan yleiskaavassa golfin ja virkistyksen alueeksi. Asuinalueesta niemessä luovutaan.

2. Muistutus

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
Nurmin uimarannan, Lassinlinnan ja Paskosaaret omistaa Nurmin talot 1-6 ja niiden maista lohkottujen kiinteistöjen omistajat. Jos kaupunki haluaa ne, sen pitää lunastaa ne. Toivottavasti kuitenkin säilytetään uimaranta nykyisellä paikallaan.	Kaupunki hankkii maa-alueita ensisijaisesti vapaaehtoisin maakaupoin. Myös kaupunki on mainittujen yhteisten maa-alueiden osakas. Uuintipaikan säilyminen kylärannassa ratkaistaan asemakaavassa. Yleiskaavassa kuitenkin varaudutaan uuden uimarannan toteuttamiseen erillään venevalkamasta.	Ei toimenpiteitä yleiskaavassa.

3. Muistutus

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Haluan esittää vastustukseni yleisten ulkoilureittien sijoittamiselle Tampereen kristillisen koulun yksityiselle tontille. Tämä koko alue toimii kesäisin leirikeskuskäytössä ja muina aikoina koulualueena. Seuraavat perustelut tukevat tätä vastustusta:</p> <p>1. Turvallisuus ja rauhallinen oppimisympäristö:</p> <p>Perusopetuslain 29 § korostaa, että opetuksen järjestäjän on huolehdittava oppilaiden oikeudesta turvalliseen opiskeluympäristöön. Tämä tarkoittaa, että koulun alueen tulee olla rajattu ja valvottu, jotta ulkopuoliset eivät pääse liikkumaan vapaasti koulun tiloissa.</p> <p>Opetushallituksen ohjeet korostavat fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen turvallisuuden merkitystä oppimisympäristössä. Turvalliset rakennukset, rakenteet ja lähiympäristö ovat keskeisiä osia fyysisestä turvallisuudesta, mikä edellyttää, että ulkopuolisten liikkuminen koulualueella on rajoitettua.</p>	Adventtikirkon omistama kiinteistö on voimassa olevassa, nyt muutettavassa osayleiskaavassa osoitettu osin rakennettaviksi keskustatoimintojen, julkisten palvelujen ja asuinkerrostalojen korttelialueiksi. Myös Nattarin puistokadun rannan puolelle on esitetty rakennettavia alueita. Pitkäsaari ja osa Hangaslahden pohjoispuolen metsäisestä kallioalueesta on osoitettu yleiseen virkistyskäyttöön. Voimassa olevaan yleiskaavaan verrattuna nähtävillä olleessa Nurmin osayleiskaavaehdotuksessa esitettyä maankäyttöä on merkittävästi kevennetty ja muutettu siten, että Adventtikirkolla on hyvät edellytykset omaehtoisesti kehittää PLA-1 -kaava-	

3. Muistutus

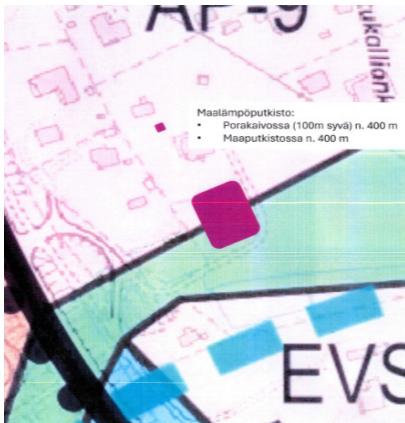
Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>2. Leirikeskustoiminnan erityisvaatimukset:</p> <p>Kesäisin Tampereen kristillisen koulun tontti toimii leirikeskukseksi, jossa lapset ja nuoret tarvitsevat erityisen valvottua ja turvallista ympäristöä. Ulkoilureittien läsnäolo voi lisätä riskejä ja häiriöitä, jotka vaarantavat leiriläisten turvallisuuden ja rauhan.</p> <p>3. Käytännön esimerkit koulualueiden turvallisuudesta:</p> <p>Useimmissa kouluissa on aitoja, valvontakameroita ja muita turvallisuusjärjestelyjä, jotka rajoittavat ulkopuolisten pääsyä alueelle. Tämä on yleinen käytäntö Suomessa, ja se tukee turvallisen ja rauhallisen oppimisympäristön luomista oppilaille.</p> <p>Koulualueet eivät yleensä ole avoimia ulkopuolisille, jotta oppilaat voivat keskittyä opiskeluunsa ilman häiriöitä ja turvallisuusriskejä.</p> <p>Näiden perusteiden pohjalta ulkoilureittien sijoittaminen Tampereen kristillisen koulun yksityiselle tontille ei ole suositeltavaa. Tontin erityinen käyttö koulu- ja leirikeskukseksi vaatii turvallisen, rauhallisen ja valvotun ympäristön, joka ei ole mahdollista, jos ulkopuolisilla on vapaa pääsy alueelle.</p> <p>Lisäys muistutukseen</p> <p>Jäin vielä pohtimaan Tampereen kristillisen koulun yksityiselle tontille kaavoitettuja yleisiä ulkoilureittejä. Jos ajattelee reittejä ihan tavallisen ulkoilijan kannalta, niin eikö rannassa kulkeva ulkoilureitti, joka ohittaa vielä uimarannan, suorastaan houkuttelee poikkeamaan kävelytieltä ja jäämään tutkailemaan rantaa ja sen ympäristöä? Näin ainakin itse toimisin. Kulkureitit siis suorastaan houkuttelevat ihmisiä ja nuorisoa yksityiselle alueelle. En ymmärrä, kuinka kaavoittaja on asian ajatellut? Voisitteko selittää? Vai onko kaavoittaja siis ajatellut, että kaupunki laittaa ulkoilureitille tasaisin välimatkoin kylttejä "Yksityisalue! Kävelytieltä poistuminen ja pysähtyminen kielletty!". Mikäli ei ole, joutuu koulu laittaa ulkoilureitin päähän tontin rajalle kyltit "Yksityisalue! Asiattomilta pääsy kielletty!". Epäselvyyksien ja riitatilanteiden välttämiseksi onkin syytä poistaa yleiset ulkoilureitit Tampereen kristillisen koulun yksityiseltä alueelta osayleiskaavassa.</p>	<p>merkinnällä osoitettua palvelukeskustaan, hyvin väljillä ja moneen suuntaan asemakaavoituksessa joustavan kaavamääräyksen turvin. Luonnonarvoiltaan merkittävimmät ja yleiseen virkistyskäyttöön parhaiten soveltuvat ranta- ja metsäalueet on varattu VL-4 kaavamerkinnällä kaikkia Nurmin asukkaita palveleviksi lähivirkistysalueiksi, saunarakennukset kirkon käytössä turvaten.</p> <p>Hangaslahdelta rantaa pitkin Typössaareen ja Pitkäsaareen sekä edelleen tarkistettavassa ehdotuksessa Ketaranniemeen ja Juoponlahden pohjoisrannalle kulkeva rannan yleisessä virkistyskäytössä mahdollistava ulkoilureitti nähdään tärkeänä tavoitteena ja virkistyspalveluna Nurmin aluetta kehitettäessä. Se toteuttaa myös maakuntakaavan tavoitetta säilyttää taajamien rakentamattomia rantoja yleisessä virkistyskäytössä.</p> <p>Ulkoilureitti säilytetään myös kaavaehdotusta tarkistettaessa. Leirien ja vastaavien ajallisesti rajattujen tapahtumien aikana ulkoilu on mahdollista ohjata pois rannasta, jolloin rannan suuntainen virkistyskäyttö ei häiritse erityistilanteita. Tavanomaisessa koulutoiminnassa rannan ulkoilureitin käyttö ei aiheuta merkityksellistä ristiriitaa, vaikka se onkin muutos nykytilanteeseen (ilman voimassa olevan kaavan huomioimista). On sen lisäksi todettavissa, että rannan mukainen ulkoilu on nytkin mahdollista jokaisenoikeudella, koulun tai muiden alueen toimintojen siitä häiriintymättä.</p>	<p>Ei toimenpiteitä.</p>

4. Muistutus

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Kristillisen koulun alue tulee säilyttää koulun alueena kokonaisuudessaan. Sinne ei pidä laittaa mitään yleisiä kulkuväyliä. Nämä haittaavat oppilaitoksen toimintaa ja turvallisuutta. Ulkopuolisten pysyminen pois alueelta täytyy varmistaa. Rantaviivaa riittää virkistyskäyttöön ja kulkemiseen muuallakin ihan riittävästi. Ei ole perusteita miksi yleinen kulkuväylä koulun kohdalla olisi välttämätön. Pyydän, että otatte nämä huomioon suunnittelussanne.</p>	<p>Ks. vastine muistutukseen 3.</p>	<p>Ei toimenpiteitä.</p>

5. Muistutus

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Talomme maalämpöputkisto on ositain upotettu maahan vaakaputkistona karttaan merkitylle VL-4-alueelle. Lisäksi pihatie ja reunustan valaistus jäävät oleelliselta osin VL-4-alueelle. Tontin eteläreunan metsäkaistale sekä peltoalueen puusto on ollut omassa käytössä talousmetsänä, jota olemme pieni-muotoisesti hyödyntäneet energiapuun keräämiseen.</p> <p>Luonnosvaiheessa koko tontti oli AP-9-aluetta. Tämä mahdollistaa alueen käytön asunto- ja hyötyrakentamiseen. Nyt tontistamme n. puolet on VL-4-aluetta. Pidämme tilannetta kohtuuttomana talotekn. seikkojen ja lähialueen maankäytön tasapuolisuuden osalta.</p> <p>Pyydämme kohtuullistamaan VL-4-rajausta vähintään siten, että pihatiemme valaistuksineen ja maalämpöputkisto pysyy AP-9-alueena.</p>	<p>VL-4 lähivirkistysyhteys siirretään puustoiseen rinteeseen, mikä turvaa parhaiten myös liito-oravan latvusyhteyttä. Virkistysyhteydet on monin paikoin kaava-aluetta osoitettu hulevesien hallinnan kannalta tärkeiden ojien varsille, joissa puustoa ei nykytilanteessa paikoin ole lainkaan. Puustoinen viheryhteys täydentää tätä verkostoa. VL-4 lähivirkistysyhteyden sijoittaminen rinteeseen on myös tasapuolisempi yksityisomistuksessa nyt olevien kiinteistöjen myöhemmän käytön kannalta. Siirto turvaa myös muistuttajan maalämpöputkiston sijainnin AP-9 alueella.</p>	<p>VL-4 lähivirkistysyhteys siirretään etelämäksi.</p>

6. Muistutus

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Tutustuin Tampereen kaupungin sivuilta NS oyk tarkistuksen 5.6.2024 laaditun ehdotusvaiheen selostukseen.</p> <p>Vaikuttaa siltä, että aiemmin tänä keväänä tekemäni selvitys kaupungille golfkentän virheellisten turvaetäisyyksien huomioista ja puutteellisuuksista on otettu suunnitelmassa huomioon.</p> <p>Kaavan esitystapa jättää kuitenkin avoimia kysymyksiä miksi muutettua golfkentän suunnitelmaa ei ole esitetty kaavamateriaalissa, vaan kaavan selostuksessa esitetään edelleen 12.11.2023 laadittu luonnos. Kuten kaavoittajan sanallisista kuvauksista käy ilmi, on kentän rakennetta muutettu oleellisesti mm. klubirakennuksen siirrolla ja peliväylien pituuksien uudelleen suunnittelussa. Tämä on johtanut siihen, että myös peliväylien sijoitus ei vastaa 12.11.2023 laadittua ja kaavaehdotuksessa esitettyä luonnosta.</p> <p>MRL edellyttää kaavoitukselta riittäviä selvityksiä, jotta mahdolliset kaavan virheet voidaan havaita kaavan hallinnollisessa menettelyssä, eli ennen kaavan valmistumista.</p> <p>Golfkentän luvanvaraisuus määräytyy MRL 126 a §: 1 momentin 2 kohdan mukaan. Pykälän 2 momentin mukaan edellä 1 momentin 1–10 kohdassa tarkoitettu lupa ei ole tarpeen muun muassa, jos toimenpide perustuu oikeusvaikutteiseen kaavaan. Tampereen kaupungin Nurmi-Sorilan osayleiskaavan muutoksen kohdalla kyseessä on nimenomaan oikeusvaikutteisesta kaavasta, jolloin golfkentän toteutuksessa ei siis käytetä enää mitään lupamenettelyä, kun kaava on saanut lainvoiman. Nurmi-Sorilan osayleiskaavan muutoksen oikeusvaikutteisuus mainitaan kaavaselosteen sivulla 8, lauseella "Nurmi-Sorilan osayleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena yleiskaavana,..."</p> <p>Kaavamateriaalissa mainittu väittämä "golfalueen rakentamisen tarkempi ohjaus tapahtuu asemakaavoituksen ja kentän luvituksen yhteydessä, jolloin määritellään mm. suojavyöhykkeiden ja mahdollisten suojarakenteiden tarve" on siis melko pitkälle kaavoittajan mielikuvituksen tuotetta "luvituksen" osalta, joka ei mitä todennäköisemmin tule koskaan toteutumaan.</p>	<p>Golfsuunnittelijan vaihtuminen ei liity annettuun palautteeseen, vaan suunnittelun kilpailuttamiseen ja siirtymiseen kohti asemakaavoitusta, jossa toinen suunnittelija vastaa golfkentän jatkokehittämisestä.</p> <p>Golfhanketta hallinnoivan Nurmi Resort Oy:n ja asemakaavoituksen golfsuunnittelukumppanin Ilonen Design Oy:n luonnos on ollut kaavaehdotusta laadittaessa vasta esisuunnitteluvaiheessa ja Nurmi Resort Oy:n kannanoton liitemateriaalina. Sitä ei ole ollut mahdollista liittää vielä tämän vuoksi kaava-aineistoon, Rasinkankaan yleissuunnitelman tapaan. Sinänsä kaikki jätetty kaavapalaute on luonteeltaan julkista. Golfsuunnittelun master plan valmistuu ehdotusta tarkistettaessa siihen tilaan, että se voidaan liittää osaksi kaava-aineistoa. Tällöin golfkenttää ja siihen liittyviä toimintoja on mahdollista arvioida paremmin.</p> <p>Nurmin golfkenttäalueen asemakaavoitus on käynnissä. Kentän rakentamista suunnitellaan siis edelleen tarkemmin asemakaavoituksen yhteydessä ja sen rakentaminen tulee perustumaan asemakaavaan.</p>	

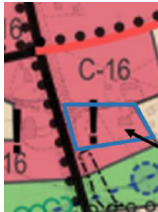
Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Tampereen kaupungin tulee huomioida, että mikäli osayleiskaavassa ei voida varata riittävää aluevarausta kilpatason kentälle, ei kilpatason kentälle voida enää asemakaavoituksen yhteydessä esittää laajennettua aluevarausta kaavahierarkiasta johtuen. Todella harmillista, että kaavoittaja itse toteaa, että Tampereen kaupungin uudesta golfkentästä ei mitään todennäköisemmin saada (kansainvälistä) kilpatason kenttää.</p> <p>Kilpatason kentän mahdollinen toteutumattomuus olisi suuri takaisku Tampereen alueelle ja koko Suomen golfurheilulle. Tampereen kaupungin tulisi tehdä kaikkensa, jotta kilpatason kenttä olisi mahdollista saavuttaa. Kilpatason kenttä vahvistaisi Tampereen alueen vetovoimatekijöitä entisestään.</p> <p>Toivoisin, että Tampereen kaupunki voisi vielä käydä neuvotteluja alueensa golfharrastajien ja alueen golfkenttäoperaattorien (mm. golfyhdistykset) kanssa kentän kokoon ja rakenteeseen liittyvistä ongelmista, jotta kansainvälisen kilpatason kenttä olisi vielä mahdollista saada Tampereelle. Arvelen perustellusti, että kilpatason kenttä olisi alueen golfharrastajien ja alueen golfkenttäoperaattorien harras toive. Kansainvälisen kilpatason kenttä olisi mitä todennäköisemmin vielä mahdollista saavuttaa, kunhan aluevarauksien laajuus ja golfkentän suunnittelun taso olisi asianmukaista.</p> <p>Golfkentän hulevesisuunnitelma perustuu 12.11.2023 laadittuun luonnos Par 72 / 6535 metrinenttäsuunnitelmaan, eli ehdotusvaiheen kaavaselosteessa kohdassa 6.12 sivulla 81. olevaan golfkenttäsuunnitelmaan, joka ohjaa erilaisten hulevesiratkaisujen suunnittelua kaavan golfkentän alueella. Golfkentän alueen osalta nimenomaan peliväylien sijoittelu ohjaa hulevesien erilaisten rakennelmien ja veden reittien sijoittelua. Golfkentän rakennetta on kaavaehdotuksen sanallisen selosteen mukaan muutettu olennaisesti. Kaava-aineistossa esitetty hulevesisuunnitelma on vanhentunut kaava-aineiston selvitysasiakirja, sillä se perustuu vanhentuneeseen golfkentän suunnitteluun. Hulevesisuunnitelman FCG P48604 /31.5.2024 perustuminen vanhentuneeseen golfkenttäsuunnitelmaan käy ilmi ko. hulevesisuunnitelman sivun numero 41. karttaa vertaillaessa kaavaselosteen kohdan 6.12 sivulla 81 olevaan kuvaan 46. Golfkentän yleissuunnitelma.</p>	<p>Yleiskaavasuunnittelun ja golfsuunnittelun yhteydessä on käyty useita keskusteluja paikallisia golfareita edustavan Tammer-Golf ry:n kanssa ja otettu vastaan heidän kehittämissuunnitelmiaan.</p> <p>Myös hulevesisuunnitelma tarkentuu golfsuunnittelun tarkentumisen myötä, viime kädessä asemakaavoitusvaiheessa.</p>	<p>Ei toimenpiteitä yleiskaavoituksessa.</p>

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Yleiskaavoituksen sisällöllisinä lähtökohtina ovat maankäyttö- ja rakennuslaissa asetetut aatimukset (MRL 1 §, 5 § ja 39 §). MRL 9 § mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvittävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA 1 §) mukaan kaavan vaikutusten selvitysten on annettava riittävät tiedot, jotta voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset muun muassa kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön. Kaavaselostukseen koostaan keskeiset tiedot selvityksistä ja vaikutusten arvioinneista (MRA 25 §). Selostuksesta saadaan siten tarpeelliset tiedot myös kaavaa koskevaa päätöksentekoa varten.</p> <p>Kaavoittaja myöntää kaavaselostuksessa, että golfkentän rakennetta on muutettu. Tämä on johtanut siihen, että hulevesisuunnitelmassa sivulla 41. esitettyjä erilaisia veden uomareittejä, vesialtaita ja avo-ojia jne ei välttämättä voida sijoittaa siten kuin ne on esitetty ko. selvityksessä.</p> <p>Yhteenvedona todettakoon, että kaavamateriaali ei täytä MRL:n vaatimuksia kaavan selvitysaineiston ajantasaisuuden ja luotettavuuden osalta.</p>	<p>Muilta osin merkitään tiedoksi.</p>	<p>Ei toimenpiteitä yleiskaavoituksessa.</p>

7. Muistutus

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Toivoisimme seuraavaa muutosta: Koskien Nurmintien loppupäähän merkintä seudullista ulkoilureittiä, joka päättyy nyt kaavakartalla suoraan pihapiiriin, Niemenkärki-kiinteistölle. Toivoisimme, että tämä merkintä poistettaisiin ja muutettaisiin päättyväksi kiinteistön rajalle.</p>	<p>Ohjeellisen ulkoilureitin merkintä on sama alueen sisäiselle ja seudulliselle reitille. Tässä tapauksessa kyse on Nurmin aluetta palvelevasta ohjeellisesta ulkoilureitistä yleiseen virkistyskäyttöön osoitetulle lähivirkistysalueelle VL-4. Ulkoilureitti osoittaa viitteellisesti myös pääsytieta tai katu-yhteyttä Velaatanniemeen. Yksityisomistuksessa olevia lähivirkistysalueita pyritään hankkimaan omistukseen ensisijaisesti vapaaehtoisten maakauppojen avulla.</p> <p>Merkintää ei ole perustetta muuttaa.</p>	<p>Ei toimenpiteitä yleiskaavavaiheessa.</p>

8. Muistutus

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Koskee tilaa 837-505-1-119.</p> <p>Aiemmassa kaavaehdotuksessa (5.1.2024) viereinen kiinteistö (837-505-1-18) oli osittain C-16 aluetta, mutta 5.6.2024 kaavaehdotuksessa C-16 alue väistää kiinteistön ja se on osoitettu A-4 alueeksi. Yhdenvertaisuusperiaatteen perusteella vaadimme, että C-16 alue väistää päärakennuksen osalta myös kiinteistön 837-505-1-119 ja mahdollisesti kiinteistöt 837-505-1-79 ja 837-505-1-80, jotka siis muuttuisivat kaavassa myös A-4 alueiksi.</p> <p>Perusteluina paitsi yhdenvertaisuusperiaate, myös tilan 837-505-1-119 päärakennuksen edelleen jatkuva käyttö asuinkäytössä ja sen käytön turvaaminen myös tuleville sukupolville, ilman pelkoa pakkolunastuksesta. Muutos ei estäisi kaavan toteutumista kokonaisuutena, rakentamatonta A-4 alueeksi osoitettua peltoa uuden pääkadun pohjois- ja/tai eteläpuolella voi muuttaa C-16 alueeksi vastaavan määrän. Muutos myös säilyttäisi vanhan Salosentien maalaisraitin ehyenä eteläpuolelle tulevaa puistoaluetta vasten, säilyttäen maisemaa ja turvaten luontoarvoja.</p>	<p>Nurmin keskustaa pyritään toteuttamaan verrattain tiiviinä Kaitavedentien ja Nurmintien jatkeen länsipään alueella kaavaehdotukseen liittyvän yleissuunnitelman mukaisesti. Tämän vuoksi ei ole perusteltua muuttaa esitettyä aluetta pientalovaltaiseksi A-4 alueeksi. C-16 alueen rakentamisedellytykset tutkitaan tarkemmin asemakaavoituksen yhteydessä, jolloin osalliset pääsevät myös ilmaisemaan mielipiteensä suunniteltavasta rakentamisesta. Kaupunki hankkii maata ensisijaisesti vapaaehtoisin kaupoin.</p> 	<p>Ei toimenpiteitä yleiskaavavaiheessa.</p>

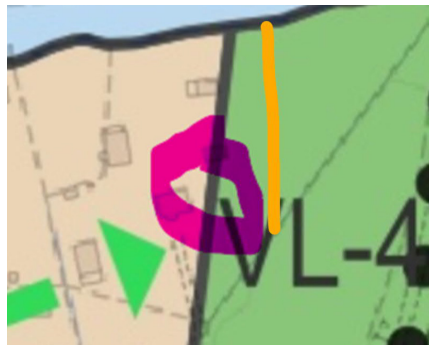
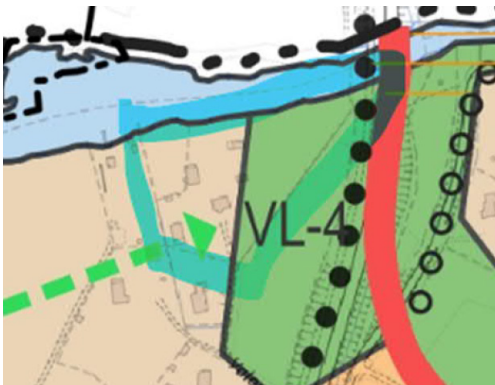
9. Muistutus

Tiivistelmä palautteesta

Havaitsimme muutoksia (VL-4:n osalta) edelliseen, alustavaan suunnitelmaan (osayleiskaava luonnos 5.1.2024). Erityisesti tilan 837-505-1-5 osalta. Ympäröin ko. alueen alla olevaan karttaan vaalean sinisellä.

1. Verrattuna osayleiskaava luonnokseen 5.1.2024, VL-4 on ehdotuksessa laajentunut ko. tilan alueelle, ja kattaa lähes puolet ko. tilan pinta-alasta ja yli puolet rantaviivasta. Emme näe perustetta miksi alue on muutettu, eikä se voisi olla jatkossakin yks. omistuksessa suojaviheralueena, koska alueella on hoidettu niitty ja istutuksia eikä osayleiskaavanehdotuksessa suunniteltua rakentamista. Tilan rajalla myös melua estävä aita.

2. VL-4 alue on merkitty liian suureksi tilan alueella, raja näyttäisi kulkevan tilan päärakennuksen (vanhan rakennuspaikan) pihan poikki? Meillä on ollut tarkoituksena rakentaa pihapiiriin uusi talo (ja purkaa vanha). Olemme aiemmin olleet yhteyksissä kaavoitukseen ja rakennusvalvontaan ja ymmärtäneet alustavasti, että näiden nykyisten vanhojen rakennusten paikalle/pihapiiriin olisi saatavissa poikkeus-/rakennuslupa. Merkitsin tämän nykyisen pihapiiriin ja sitä kiertävän pihatien ao. karttaan pinkin värisellä ympyrällä. Käytännössä siis VL-4 (tai vastaava yksityinen viheralueen raja) pitäisi kulkea kaavaehdotuksessa pinkin alueen (=nykyisen pihapiiriin) ulkopuolelta eli ainakin 15m lähempänä Kaitavedentietä (=alla karttaan piirretty oranssi viiva). Itse tila olisi järkevä jakaa (asema)kaavoituksessa kahteen osaan (kaksi perhettä ja kaksi pihapiiriä), jolloin jakolinja olisi keskellä tätä vanhaa (purettavaa) päärakennusta.

Vastine

Kaavaehdotusta laadittaessa on korostettu yleistä virkistyskäyttöä ja viheralueiden jatkuvuutta, jonka vuoksi myös tällä kohdin tuleva maankäyttö on esitetty luonnoksesta poikkeavalla tavalla. Asuinpientaloalueen AP-9 ja lähivirkistysalueen VL-4 rajaa on kuitenkin mahdollista laaditun melumallinnuksen perusteella tarkistaa hieman, jolloin asemakaavaa laadittaessa on paremmat edellytykset tutkia esitettyä maanomistajan tavoitetta.

Toimenpiteet

Korttelialueen rajaa tarkistetaan melumallinnuksen ja kaavan viheralueverkoston tavoitteiden mahdollistamissa rajoissa.

10. Muistutus

Tiivistelmä palautteesta

Tilalla 837-505-5-116 on AO-merkintä Merjanlahden rannalla, alueen koko on n. 20m x 120m x 30m. Alueen itärajalla (Rumootantie) on n. 40m x 50m laajuinen kumpare. AO-paikan muutosesityksestä on käyty puhelinkeskustelu kaupungin kanssa ja todettu em. esityksen tuovan huomattavan parannuksen alueen käyttökelpoisuuteen tulevaisuudessa.

Vastine

AO-5 aluetta on mahdollista laajentaa etäämmällä rannasta. Uuden rakennuspaikan muodostamisen edellytykset tutkitaan asemakaavoituksen yhteydessä.

Toimenpiteet

AO-5 alueen rajausta tarkistetaan.

11. Muistutus

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Asuinpaikkamme on kaavaehdotuksessa muutettu lähivirkistysalueeksi. Vaadimme VL-4 -merkinnän poistamista kokonaisuudessaan kiinteistömme alueelta. Perustelut:</p> <p>VL-4 -merkinnälle ei ole maankäytöllistä perustetta. Yksityiskäytössä oleva kiinteistöä on hoidettu rajojaan myöten puutarhana nurmikenttineen ja istutuksineen. Kartassa puutarhan yhtenäisin osuus, jossa paraikaa laajennamme hyötykasvi- ja pensasalueita, on varattu lähivirkistysalueeksi. Jopa puutarhan varastorakennus ja kasvihuoneesta puolet on jätetty VL-4 -varauksen sisään.</p> <p>Kaavaselostuksessa mainitaan, että kaavaan merkityt VL-4-lähivirkistyskäytävät varmistavat myös luontoarvojen ja ekologisten yhteyksien säilymisen Nurmin alueella. Tällekin ei ole maankäyt. perustetta kiinteistömme osalta. Kiinteistöä on hoidettu lyhyeksi leikattuna nurmikenttänä jo ainakin 1980-luvulta alkaen ja tätä hoitoperiaatetta olemme jatkaneet.</p> <p>Se, että kolmannes asuintontista on merkitty yleiskaavassa lähivirkistysalueeksi aiheuttaa omistajille kohtuutonta haittaa. Merkintä antaa vääränlaista informaatiota ja haittaa merkittävästi kiinteistömme hallintaa, omistusta, asioiden hoitoa ja tulevaisuuden suunnittelua. Tonttimme ja laajalti myös sen ympäristö on merkitty asuntoalueeksi (A-4) voimassa olevassa oyk:ssa 2016. Tähän vahvistetun kaavan tuomaan ennakoitavuuteen tukeuduimme, kun teimme kiinteistön hankintapäätöksen ja otimme sitä varten lainaa.</p> <p>VL-4 -merkintä tontillamme on ristiriidassa yleiskaavan sisältövaatimusten ja tavoitteiden kanssa, ja tämä ristiriita korostuu kaavoituksessa omaksutun tarkkuustason vuoksi. Nurmin OYK:ssa mennään yksityiskohtaiseen tarkkuuteen. Tonttillemme tehty VL-4 - rajausta antaa vääränlaista informaatiota tulevaa asemakaavoitusta varten. Merkinnällä voi olla asemakaavoituksessa sellaista ohjausvaikutusta, joka ei tällä hetkellä ole kaupungin tai kaavanlaatijoiden tavoitteena. Vaadimme siis VL-4:n poistamista kiinteistömme alueelta. – Olkahisten koululla pidetyssä kaavaesityksessä yleiskaavapäällikkö Pia Hastio kehotti tekemään muistutuksen.</p>	<p>A-4 pientalovaltaisen asuinkorttelialueen rajausta tarkistettiin luonnosvaiheen luontoarvoja koskevan palautteen perusteella. Koska mainitussa palautteessa esitetyt luontoarvoja ei tunnistettu luontoselvityksen yhteydessä, korttelialueen rajausta on perusteltua tarkistaa huomioimaan paremmin kiinteistön nykyinen käyttö. Tarkemmat luontoselvitykset laaditaan ja alueen rakentamisen edellytykset tutkitaan asemakaavoituksen yhteydessä.</p>	<p>Korttelialueen rajausta tarkistetaan.</p>

12. Muistutus

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Venesatama on kaavaehdotuksessa osittain sijoitettu omistamamme kiinteistön alueelle. Tästä ei ole käyty kiinteistön omistajien kanssa neuvottelua, joten keskustelu asiasta kannattanee aloittaa mahdollisimman pian.</p> <p>Satamallehan olisi muitakin yhtä sopivia paikkoja, kuten monissa kaavaluonnoksen palauteissakin ehdotettiin.</p>	<p>Venesataman sijoittaminen Ketaranniemeen nähtiin osayleiskaavaluonnoksen palautteen perusteella haitalliseksi, jonka vuoksi tehtiin kartta- ja navigointitietojen perusteella selvitystyötä vaihtoehtoisen sijainnin löytymiseksi. Syvyyden ja isoillakin veneillä kulun mahdollistava sijainti Hangaslahdella ei ollut mahdollinen merkittävien luontoarvojen vuoksi. Muista tarkastelluista vaihtoehtoisista sijainneista Velaatanniemestä ja Juoponlahden kylärannasta jälkimmäinen vakiintuneen käyttönsä ja sijaintinsa vuoksi arvioitiin potentiaalisimmaksi. Tätä vaihtoehtoa tuki Nurmi Resort Oy:n kaavaluonnoksesta jättämä esitys sataman uudesta sijainnista, muistuttajien mielenpiteessä esitetty maininta tehdystä yhteistyöstä suunnittelussa Nurmi Resortin ja Tammer-Golfin kanssa sekä käydyt keskustelut ja viestinvaihdot muistuttajien ja Nurmi Resortin edustajien kanssa. Kaavoittajalle on muodostunut näistä se käsitys, että sataman siirto Juoponlahden pohjoisrannalle on ollut sekä muistuttajien että golfhanketta vetävien yhteinen tahtotila. Entiselle työväentalolle nähtiin säilyttämisedellytyksiä tukevaa uutta mahdollista käyttöä satamaa tukevana palvelurakennuksena. Pirkanmaan maakuntamuseo on kaavasta antamissaan lausunnoissa todennut, että muuttava maankäyttö osana Nurmin kylätonttia olevan entisen työväentalon kiinteistöllä on ristiriidassa arkeologisen kulttuuriperinnön turvaamistavoitteen kanssa ja voi vaarantaa arvoja, joita muinaismuistolaki koskee. Arkeologisen kulttuuriperinnön turvaamisesta on</p>	<p>Ei toimenpiteitä yleiskaavavaiheessa.</p>

Tiivistelmä palautteesta**Vastine**

pidetty viranomaistyöneuvottelu maakuntamuseon kanssa. Sen perusteella sataman aluemerkinä muutetaan pienvenesataman kohdemerkinnäksi. Sataman laajuus ja luonne sekä muut alueen kehittämisen edellytykset määritetään tarkemmin asemakaavoituksessa, jonka yhteydessä tehdään maakuntamuseon hyväksymällä tavalla tarkkuusinventointi ja museoviraston edellyttämä vedenalainen selvitys, sekä käydään tarvittavat neuvottelut.

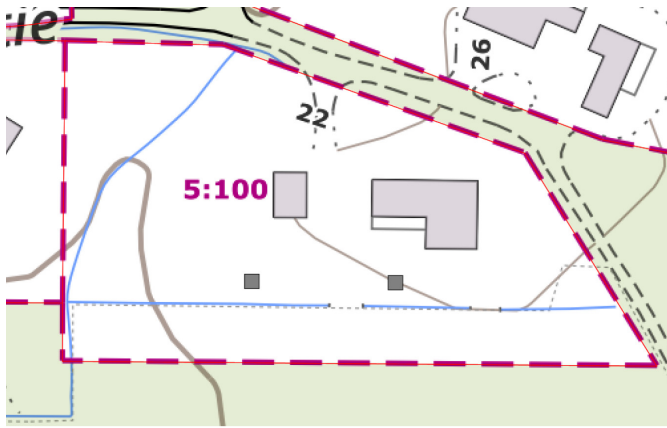
Toimenpiteet

Ei toimenpiteitä yleiskaavavaiheessa.

13. Muistutus

Tiivistelmä palautteesta

Sama teksti kuin muistutuksessa 11, eri kiinteistönomistaja
Liitekuva kiinteistön muistutukseen

Vastine

Virkistys- ja viheryhteyden osoitetaan yleiskaavassa yleispiirteistään, jolloin VL-4 alueelle on tullut mukaan myös yksityispihojen osia. Aluevaraukset ja viheryhteyden tarkka sijainti täsmentyvät asemakaavan laadinnan yhteydessä. Muistuttajan kiinteistön kohdalla VL-4 yhteyden rajausta on mahdollista siirtää, jolloin omistajan toive pihamaan esittämisestä osana A-4 aluetta toteutuu.

Toimenpiteet

VL-4 rajausta täsmennetään piha-alueen mukaiseksi.

14. Muistutus

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Vertailin Kaitavedentien itäpuolen satelliittikuvaa Nurmi-Sorilan osayleiskaavaan ja mikäli tulkitseen osayleiskaavaa oikein, olen syvästi pettynyt siihen. Tulkitseen, että osayleiskaavassa on merkitty lähivirkistysalueeksi Heinontien etelä- ja itäpuolella peltoaluetta ja Salosentien eteläpuolelle lähivirkistysalue kohtaan, joka on avohakattu, maa myllätty ja pilattu 2010-luvulla. Sen sijaan suuri osa paikallisille rakkainta lähimetsää on kaavailtu hakattavaksi rakennusten tieltä (A-4)? Miksi ja miten ratkaisuun on päädytty?</p> <p>Tällä alueella on monin paikoin todella kauniit laajat sammalmättäät metsässä ja polkujen vierillä kasvaa monenlaisia marjoja ja sieniä ja metsä toimii ulkoilumaastona. Mikäli tilalle rakennetaan taloja, samalla menee kyllä koko asuinalueen sielu ja viehäytys samalla, koska alueella on valmiiksi tehty jo useampi avohakkuu ja lähimetsiä ei juuri ole enää. Minunkin olisi henkilökohtaisesti täysin murheen murtamana siinä vaiheessa mietittävä voiko minulla olla enää tulevaisuutta Nurmi-Sorilassa. Kuulostaa lisäksi todella epäekologiselta kaavalla näitä metsiä kaadettavaksi. Lähivirkistysalueena puuttomat pellot tai avohakkuualueet ovat lisäksi surullinen ajatus. Pyydän, että teette voitavanne, jotta metsä säilyy, rakennukset sijoitetaan nykyisille peltoalueille ja uusi tie tehdään valmiiksi myllättyyn ja hakattuun kohtaan.</p> <p>Muistutuksen ohessa lähetetyssä liitteessä kuva ja video: alueet eivät ole vain plänttejä kartassa, vaan ihan oikeaa elävää luontoa.</p> <p>Lisäys muistutukseen</p> <p>Kaitavedentien ja uuden ohitustien väliin kaavailut rakennukset (A-4-alueet) vaatisivat mittavia metsähakkuita, mikä on täysin kestämatöntä ja pilaa koko asumisalueen ja sen lähivirkistysmahdollisuudet. Kaavaan merkityt ko. alueen "viheralueet" on sijoitettu pitkälti alueille, joissa ei kasva puita aiempien hakkuiden ja peltoalueen vuoksi. Jos olemassa olevat metsät hakataan niin alueelle ei jää juuri ollenkaan puita, joilla olisi tutkitusti niin hyvinvointiin, viihtyvyyteen, asumisalueiden lämpötilaan ja luonnon monimuotoisuuteen positiivisia vaikutuksia. Rakennukset on sijoitettava pelloille ja alueille, joissa on jo tehty hakkuita ja nykyiset puu- ja metsäalueet on jätettävä rauhaan.</p>	<p>Hyötyvoimankadun rakentaminen yleiskaavaan ja asemakaavaan perustuen on sitovasti ohjannut Nurmintien jatkeen liityntäpistettä keskelle metsäistä aluetta. Tien jatkuminen ja yhdistyminen Nurmintiehen on käytännössä ratkaistu jo voimassa olevassa yleiskaavassa, ja mm. vesihuollon runkoverkoston rakentaminen Juoponlahteen laskevan ojan viereen on ohjannut suunnittelua. Nurmin keskusta on tarkoituksenmukaista sijoittaa Kaitavedentien ja uuden yhdyskadun varteen, mikä on pääosin metsäistä aluetta. Kaavanlaadintaa on ohjannut lisäksi kaupunginhallituksen hyväksymä asukasmäärätavoite, mikä ei toteudu ilman pientaloalueita tiiviimpää Nurmin keskustaa-alueita. Alueen soveltuvuutta virkistykseen tai merkitystä vaikkapa hiilinieluna ei ole voitu ottaa keskeisimmäksi lähtökohdaksi näistä syistä kaavanlaadintaan.</p> <p>Luonnonarvoiltaan merkittävimmät osat on säilytetty metsäisinä alueina, jotka yhdistyvät alueelle muodostettuihin viher- ja virkistysalueverkostoon. Nurmin alueella on verrattain hyvin myös metsäisiä yhtenäisiä alueita ja kaava-alueelta säilyvät hyvät ulkoiluyhteydet laajemmalle metsäiselle rakentamattomalle alueelle Nurmin itäpuolella.</p> <p>Puuston määrää avoimemmilla lähivirkistysalueilla voidaan tukea istutuksin, elleivät maisema- tai luontoarvot tai alueen käyttö leikki- tai pelialueena ole tavoitteen kanssa ristiriidassa.</p>	<p>Ei toimenpiteitä yleiskaavassa.</p>

15. Muistutus

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Nurmin osayleiskaavaluonnoksen 1-vaiheen kaavan osuus on kehittynyt hyvään suuntaan edellisestä versiosta. Poikittaisliikenne, uimaranta, ja keskustan selkeyttäminen ovat parantaneet asuinalueen toimivuutta. Vastustamme kuitenkin Ketaranniemen alistamista omarantaisille tonteille. Niemen varaaminen omarantaisille tonteille on vastoin asiantuntijoiden ja asukkaiden mielipiteitä sekätaloudellisesta näkökulmasta järjetön. Tällä arvovalinnalla viedään alueen tulevilta asukkailta ulkoilu- ja luontokokemusmahdollisuus järven rannassa, golf-kentän käyttäjiltä ainutlaatuiset näkymät Näsijärvelle sekä tuhoetaan alueen viimeinen luonnonvarainen niemi. Asuminen järvenrantakaupunginosassa ilman ulkoilumahdollisuutta rannassa ei lisää alueen haluttavuutta.</p> <p>Kahden Nurmin yksityisomisteisen niemen tiet on suunniteltu yksityisteiksi. Ainoastaan kolmas niemi eli Ketaranniemi on kaupungin omistuksessa. Se on myös alueen ainoa luonnonvarainen, merkittäviä luontoarvoja sisältävä rakentamaton niemi. Maakuntakaavan yleismääräyksen mukaan taajamien rakentamattomat ranta-alueet tulee säilyttää pääsääntöisesti rakentamattomina ja varata yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa yleiseen virkistyskäyttöön. On siis vaikea ymmärtää, miksi Ketaranniemi halutaan alistaa omarantaisten tonttien käyttöön vastoin asiantuntijoiden ja asukkaiden mielipidettä. Tämänhetkisen suunnitelman mukaan Ketaranniemen varaaminen omarantaisille tonteille käytännössä vie alueen asukkailta ainoan ulkoilureitin Näsijärven rantaan. Samalla viedään sekä koko Nurmin alueen asukkailta että golf-kentän käyttäjiltä ainutlaatuiset näkymät Näsijärvelle.</p> <p>Ketaranniemen tontit ja niitä varten rakennettava infra vaikeuttavat siis myös mahdollisimman toimivan ja houkuttelevan golf-kentän toteutusta.</p> <p>Asiantuntijoiden palautetta Ketaranniemeen liittyen:</p>	<p>Kaavaehdotuksesta saadun palautteen perusteella tarkistetussa kaavaehdotuksessa luovutaan Ketaranniemen asuinrakentamisesta. Niemi osoitetaan pääosin golfkäyttöön. Niemen kärki ja pohjoisranta varataan yleiseen virkistyskäyttöön ja toiminnot sovitetaan yhteen golfkentän suunnittelussa ja asemakaavoituksessa. Niemen ympäri osoitetaan ohjeellinen ulkoilureitti.</p>	<p>Ketaranniemi osoitetaan golf- ja virkistysalueeksi, rakennettava alue poistetaan.</p>

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>FCG:n selvityksen (2023) mukaan luonnontilaista rantaa löytyy kaava-alueelta vain Ketaranniemestä, jonne nykyisessä ehdotuksessa on päätetty vastoin kaikkia suosituksia laajentaa edellisen version omarantaisten tonttien lukumäärää niiden poistamisen sijaan.</p> <p>Pirkanmaan ELY-keskuksen palaute Ketaranniemestä: Maakuntakaavan yleismääräyksen mukaan taajamien rakentamattomat ranta-alueet tulee säilyttää pääsääntöisesti rakentamattomina ja varata yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa yleiseen virkistyskäyttöön. Kaavoittajien vastineessa vertailu edelliseen osayleiskaavaehdotuksen rantojen rakentamisprosentista on harhaanjohtava. Vertailu pitäisi tehdä suhteessa nykyisyyteen.</p> <p>Tampereen kaupungin ympäristönsuojelun palaute: omarantaista rakennuspaikoista Ketaranniemessä (AP-9) tulee luopua ympäristönsuojelullisista, luontoarvojen ja asukkaiden virkistysmahdollisuuksien näkökulmasta.</p> <p>Omarantaisten tonttien vaikutus alueen luontoarvoihin ja vesistöihin on kokonaisuudessaan epäselvää, sillä näiden vaikutusarviot puuttuvat materiaalista. Tuntuu myös taloudellisesta näkökulmasta katsoen järjettömältä rakentaa kaikki uusi infra Ketaranniemeen muutamia tontteja varten, kun myöhemässä kaavoituksen vaiheessa omarantaisia tontteja on suunnitteilla nykyisille asutusalueille, jossa infraa jo on olemassa.</p> <p>Kaiken edellä mainitun perusteella toivomme, että nykyistä osayleiskaavaluonnosta erityisesti Ketaranniemen osalta muutetaan vastaamaan asiantuntijoiden ja asukkaiden palautetta sekä samalla varmistetaan golf-kentän toimivuus.</p>		<p>Ketaranniemi osoitetaan golf- ja virkistysalueeksi, rakennettava alue poistetaan.</p>

16. Muistutus

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Olen huolissani kaavaehdotuksesta, lapseni käyvät koulua TaKriKossa. Kouluympäristö olisi ehdottomasti pidettävä jatkossakin turvallisena. Koulun alue tulee pitää yksityisenä ja turvallisena. Siellä ei voi kulkea kouluympäristöä vaarantavia julkisia kävelyteitä. Koulu toimii kesäisin myös leirikeskukseksi, jolloin lapsia liikkuu alueella laajemmin. Leirin tai koulun aikuiset eivät pysty valvomaan lasten turvallisuutta jos alueella kulkee ulkopuolisia.</p> <p>Perustuslaissa (29) linjataan että oppilailla on oikeus turvalliseen oppimisympäristöön. Lisäksi Opetushallitus painottaa ohjeistuksessaan lasten ja nuorten psyykkisen, fyysisen sekä sosiaalisen turvallisuuden merkityksestä. Olisikin hyvä että koulun alueen turvallisuus varmistetaan aitojen, turvameroiden ja muiden turvallisuusjärjestelyiden avulla.</p>	<p>Katso vastine muistutukseen 3.</p>	<p>Ei toimenpiteitä yleiskaavassa.</p>

17. Muistutus

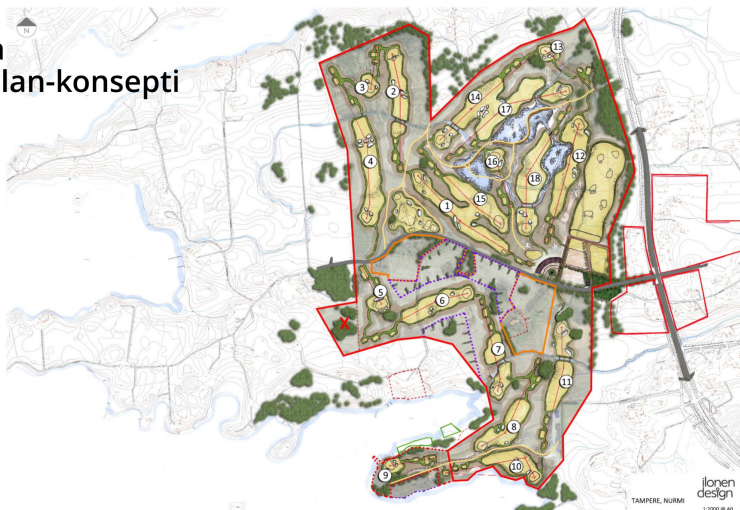
Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Nurmi Resort: Mielestämme kaavan tulisi mahdollistaa alueelle kestävä, vetovoimainen ja korkeatasoinen palveluihin perustuva asuinalue ja golf resort, joka mahdollistaa ja tukee yhteisöllistä ja aktiivista elämäntapaa. Kaava-alueelle laadimme parhaillaan Master Plan -suunnitelmaa, joka tulee kattamaan kaikki alueen toiminnot, ml. golfkenttä, asuminen, kulkuyhteydet, ja alueenasukkaiden ja vieraiden muut palvelut.</p> <p>Tavoitteenamme on:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Hiilineutraali ja ympäristöarvoiltaan ensiluokkainen golfkenttä ▶ Parantaa alueen biodiversiteettiä merkittävästi, mm. alueelle elinympäristöjä uhanalaisille lajeille ▶ Tukea ja mahdollistaa ympäröivien alueiden hulevesien hallintaa ja käsittelyä golfkentän alueella ▶ Parantaa vesien laatua golfkentän läpi virtaavien vesistöjen alajuoksulla ja Näsijärvessä	<p>Kaava-suunnittelua tehdään yhteistyössä golfsuunnittelijan kanssa. Eri toiminnot pyritään sovittamaan mahdollisimman hyvin yhteen, ja tavoitteena on helpottaa yksityiskohtaisempaa jatkosuunnittelua.</p> <p>Rakennusoikeudet ja rakentamisen tarkempi muu ohjaus määritetään vasta asemakaavassa. Kaavaehdotusta tarkistettaessa golfalueen läheinen asuminen ja palvelut, joiden aluevarauksia ei nähdä välttämättömiksi golfkentän yleissuunnitelman kehittyessä, osoitetaan korttelialueina omilla kaavamerkinnoillaan. Golfkenttäalueesta VG-1 poistetaan asuinrakentamisen mahdollisuus, millä pyritään selkeämpään ohjaukseen, sekä antamaan osallisille mahdollisuus arvioida kaavan vaikutuksia mahdollisimman todenmukaisesti.</p>	<p>Kaavaehdotusta tarkistettaessa otetaan mahdollisimman hyvin huomioon golfkentän yleissuunnitelman kaavanlaadintahetkellä käytössä oleva versio, kaavan muita olennaisia tavoitteita ja tarpeita syrjäyttämättä.</p>

Tiivistelmä palautteesta

Toivomme, että osayleiskaavaan kirjataan tavoitteena golfiin tarkoitettulla alueella rakennusoikeutta n. 15.000 kem alueen elinvoiman varmistamiseksi, ja että lopullinen asumisen ja golfin yhteensovittaminen tehdään vasta asemakaavavaiheessa ja kun kentän ns. Master Plan on valmistunut. Esitämme, että nyt VG-1 merkinnällä määritelty golf-alue määritellään lopullisesti vasta asemakaavoituksen yhteydessä, jolloin golfkentän ja asumisen rajapinta voidaan yhteensovittaa parhaalla mahdollisella tavalla. Esitämme, että golfaluetta mahdollisesti halkovat kevyenliikenteenratkaisut suunnitellaan asemakaavoituksen yhteydessä, ja että suunnittelussa otetaan huomioon myös golfalueen välittömässä läheisyydessä sijaitsevat kiinteistöt. Toivomme, että mm. hulevesien käsittelyn järjestäminen ja muiden ympäristötavoitteiden toteutuminen voidaan varmistaa asemakaavoituksen ja olemassa olevien lupaprosessien yhteydessä.

Alustava Masterplan-konsepti

Vastine

Golfkentän aluetta VG-1 ei voi jättää määrittämättä jo yleiskaavassa. Asemakaavoitukseen jää silti yleiskaavan tulkinnan ja tarkoituksenmukaisuusharkinnan mahdollisuus, muun muassa korttelialueiden tarkoista rajoista sekä ulkoilureittien sijainnista ja luonteesta. Kaavaehdotuksessa esitetty kenttäaluetta halkova ohjeellinen ulkoilureitti linjataan uudelleen.

Ulkoilureittien sijaintia on rakentamisalueiden ja väylien sijoittelun ohella tarkasteltu golfsuunnittelijan kanssa, ja tarkistettu kaavaehdotus ottaa huomioon golfsuunnitelman keskeiset tavoitteet. Vaikka golfkentän siirtäminen onkin pääsyy osayleiskaavan tarkistamiseen, golfkentän toiminnot eivät voi syrjäyttää muista suunnittelukysymyksistä nousevia tarpeita ja perusteita.

Hulevesien käsittelyn ohjaus täsmentyy asemakaavoituksen ja yleissuunnitelmaa seuraavan toteutussuunnittelun yhteydessä. Yleiskaavassa ei anneta kohtuuttomia määräyksiä hulevesien hallinnan toteutukselle.

Nurmi Resortin kanssa on palautteen antamisen jälkeen keskusteltu golfsuunnittelun tavoitteista ja yleiskaavoituksesta nousevista reunaehdoista, ja suunnittelijoiden kesken on tehty yhteistyötä mahdollisimman hyvän kaavaratkaisun löytämiseksi. Tämä on edellyttänyt Ketaranniemen asuinalueesta luopumista golfsuunnittelun tavoitteiden, asukaiden virkistystarpeiden sekä kaavapalautteen huomioon ottamiseksi.

Toimenpiteet

Kaavaehdotusta tarkistettaessa otetaan mahdollisimman hyvin huomioon golfkentän yleissuunnitelman kaavanlaadintahetkellä käytössä oleva versio, kaavan muita olennaisia tavoitteita ja tarpeita syrjäyttämättä.

18. Muistutus

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Ketaranniemen säilyminen alueen ainoana rakentamattomana, ei yksityisomistuksessa olevana, niemenä alueella on erittäin merkittävä asia koko alueen kannalta. Se tulee säilyttää yleisenä virkistysalueena ja omarantaisista rakennuspaikoista AP-9 tulee luopua kokonaan. Sen sijaan alueelle voisi kaavassa mahdollistaa kaikkia asukkaita palvelevia ja virkistystä tukevia toimintoja.</p> <p>Yhteyden säilyminen Lauritanhualta Nurmintielle ja rantaan on erittäin hieno ja tarpeellinen asia</p> <p>Sorilanjoen ylittävän kevyenliikenteen sillan siirrettyä idemmäksi, luonnollinen kevyenliikenteen reitti Lauritanhualta sillalle ja pohjoisemmalle kevyenliikenteen pääreitille kulkisi Lauritanhuanhaaran ja -ahteen kautta. Näin ollen golf-kenttää reunustavasta Lauritanhua tieltä lähtevästä kevyenliikenteen väylästä voidaan, mutta ei edellytetä luovuttavan.</p> <p>Lauritanhuan tien pohjoisen puoleiseen AP-9 kaavamerkintään tulee sisällyttää ja säilyttää alueen tilojen/kiinteistöjen oikeus venevalkamaan sorilanjoen rannassa jo yleiskaavassa.</p> <p>Mikäli mahdollista jo yleiskaavassa vaikuttaa asiaan, tulisi huomioida, että golfkenttä ei aiheuta asuinalueiden läheisyyteen suoja-aitoja, jotka pilaavat näkyvät asuinalueilta golfkentälle ja avoimille maisema-alueille.</p> <p>Keskusta-alueen asuinrakennusten pientalomaisuus ja mataluus on toivotavaa.</p> <p>Kiitokset kaavoitustyötä tekeville konsulteilla ja kaupungin työntekijöille vaikeasta, mutta ansiokkaasta työstä!</p>	<p>Kaavaehdotuksesta saadun palautteen perusteella tarkistetussa kaavaehdotuksessa luovutaan Ketaranniemen asuinrakentamisesta. Niemi osoitetaan pääosin golfkäyttöön. Niemen kärki ja pohjoisranta varataan yleiseen virkistyskäyttöön ja toiminnot sovitetaan yhteen golfkentän suunnittelussa ja asemakaavoituksessa. Niemen ympäri osoitetaan ohjeellinen ulkoilureitti.</p> <p>Ulkoilureitti Lauritanhualta Nurmintielle ja edelleen rantaan linjataan tarkistetussa ehdotuksessa uudelleen ulkoilijoiden turvallisuuden parantamiseksi. Väylien poikki kulkeva ulkoilureitti antaa pelaajille paremman mahdollisuuden havaita reitin käyttäjät kuin väylien välissä kulkevalla reitillä. Reitin tarkempi luonne ja sijainti ratkaistaan tarkemmin asemakaavoituksessa. Reittiä on kuitenkin pyritty jo yleiskaavavaiheessa sovittamaan yhteen golfsuunnittelun kanssa. Yhteyttä Sorilanjoen eteläpuoliselta asuinalueelta Nurmintielle ja edelleen rantaan turvaa lisäksi tarkistetussa kaavaehdotuksessa esitettävä pyöräilyn pääreitti.</p> <p>Oikeudet yhteisiin vesi- ja maa-alueisiin ratkaistaan kiinteistötoimituksissa ja kaupungin osalta tontinluovutuksessa. Tavoitteena on, että Juoponlahden pohjoisrannalle saadaan toteutettua pienvenesatama, joka palvelee sekä alueen vanhoja että uusia asukkaita.</p> <p>Golfväylien turvallisuuteen liittyvä suojaverkkojen</p>	<p>Ketaranniemi osoitetaan golf- ja virkistysalueeksi, rakennettava alue poistetaan. Ulkoilua palveleva yhteys Lauritanhualta Nurmintielle säilytetään, mutta linjausta muutetaan.</p>

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
	<p>tarve ratkaistaan vasta yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Yleiskaavassa pyritään varmistamaan, että golfkentälle on sen tarvitsema tila sekä alueen muodon että pinta-alan suhteen, yleiskaavavaiheessa käytössä olevaan golfkentän yleissuunnitelmaan perustuen.</p> <p>Keskustan kaavamääräyksiä ja yleissuunnitelmaa laadittaessa on pyritty ottamaan lähtökohdaksi kaupungin ja maaseudun rajapinnalle sijoittuvan paikalliskeskuksen ihmisen kokoinen mittakaava ja ympäristöön sopeutuminen.</p>	<p>Ketaranniemi osoitetaan golf- ja virkistysalueeksi, rakennettava alue poistetaan. Ulkoilua palveleva yhteys Lauritanhualta Nurmintielle säilytetään, mutta linjausta muutetaan.</p>

19. Muistutus

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Otan kantaa Tampereen kristillisen koulun alueen kaavaan. Koulun alue on monipuolisessa ympärivuotisessa käytössä niin ala- ja yläkoulun kuin päiväkodin ja vanhainkodin toiminnassa. Lisäksi siellä järjestetään kesäisin leirejä. Suunnitelmaan on merkitty yleinen kevyenliikenteen väylä alueelle (ohjeellinen ulkoilureitti). Tuntuu kuitenkin omituiselta, että koulun alueelle ohjataan ulkopuolista liikennettä. Yleensä erityisesti perusopetuksen alueet ovat tarkoin rajattu ulkopuolisilta, jopa aidattuja.</p>	<p>Katso vastine muistutukseen 3.</p>	<p>Ei toimenpiteitä yleiskaavavaiheessa.</p>

20. Muistutus

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Suunnittelualueen ympärillä olevan yhteisen vesialueen (837-505-876-1) omistaa Nurmin kylän yhteisen vesialueen osakaskunta, joka ylläpitää kalastoa ja valvoo, että alueelta noudatetaan osakaskunnan kalastusohjeita sekä kalastuslakia. Myös kaikki vesialueelle rakennettavat laiturit, venevajat, rantojen ja vesijättöjen ruoppaukset yms. ovat luvanvaraisia ja niistä pitää sopia ennen toimenpiteitä.</p> <p>Venesatama on siirretty Ketaranniemestä Juoponlahden pohjoisrannalle. Nykyinen maanomistajien yhteisranta sijoittuu kaavaehdotuksessa venesatama-alueelle (LV-1). Tulevan venesataman alueella on myös Nurmin kylän yhteisen maa-alueiden osakaskunta, joka omistaa kiinteistön 837-505-878-3. Osakaskunnan mielestä venesataman paikka on huonoista ratkaisuisista paras. Osakaskunta varaa alueelta oikeuden muutamalle venepaikalle alueella tapahtuvaa kalastuksenvalvontaa varten.</p> <p>Osakaskunnan käsityksen mukaan kaavaluonnoksen laadinnan yhteydessä ei ole lainkaan tarkasteltu sen vaikutuksia kalastoon ja vesialueen käyttöön virkistys- ja kotitarvekalastukseen. Osakaskunnan mielestä Ketaranniemen ranta-alueet pitäisi säilyttää luonnonvaraisina, koska näin turvataan alueen luontainen kalaston uusiutuminen sekä mahdollisuus harrastaa virkistyskalastusta ranta-alueilla. Ketaranniemeen suunnitellut 15 rakennuspaikkaa ja Golf-kenttä tuhoavat ranta-alueet niemen etelärannalta.</p>	<p>Kaavaratkaisulla ei ole nähty olevan vaikutuksia kalastoon tai ammattikalastukseen. Kaavaratkaisu ei lisää olennaisesti rantojen sulkeutumista virkistyskalastuksen näkökulmasta Sorilanjoen etelärantaa lukuun ottamatta. Rannat ovat paikoin jo nyt tiheään rakennetut ja vapaat ranta-alueet myös säilyvät pääosin sellaisina. Hajarakenne maaseutualueesta asemakaavoitettavaksi muuttuvalla Nurmin ranta-alueella edellytykset harjoittaa vapaa-ajan kalastusta muuttuvat, kuitenkin huomattavasti voimassa olevaa, muutettavaa yleiskaavaa vähemmän.</p> <p>Ketaranniemestä poistetaan vielä nähtävillä olleessa ehdotuksessa esitetty pientaloalue.</p> <p>Muilta osin merkitään tiedoksi.</p>	<p>Vaikutusarvioinnissa tuodaan esiin vaikutukset kalastoon ja virkistyskalastukseen. Ketaranniemestä poistetaan asuinalue.</p>

21. Muistutus

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Nyt nähtävillä oleva yleiskaavaluonnos mahdollistaa hyvällä tavalla alueen ominaispiirteiden säilymisen. Huomioimalla kestävä talouden ja kehityksen periaatteet sekä kulttuurimaiseman ominaispiirteiden kunnioittamisen, on golfkentän rakentamisen yhdessä mahdollisuus toteuttaa uudenaikainen ja positiivisella tavalla oman identiteetin omaava asuinalue ja golfkenttä Tampereelle. Tältä osin ehdotusta voi pitää kannatettavana.</p> <p>Ongelmallinen on kaava-alueita koskeva yleismääräys ranta-alueita koskien. Yleismääräyksessä todetaan, että ”ennen asemakaavoitusta rakentaminen voi edellyttää suunnittelutarveratkaisua tai poikkeamislupaa”. Suunnittelutarveratkaisu on tavanomainen menettely yleiskaavan reuna-alueella tai vaikutusalueella, jossa on tarvetta asemakaavoitukseen.</p> <p>Ranta-alueiden osalta yleismääräyksissä on kuitenkin erikseen mainittu, että ”ranta-alueella rakennuspaikan rakennusoikeus voi kasvaa vain asemakaavalla”. Tämä ranta-alueita koskeva toteamus on ristiriidassa yllä mainitun pääsäännön kanssa, jonka perusteella suunnittelutarveratkaisut ovat toimintatapa, kun asemakaavaa ei ole jostakin syystä laadittu ja vahvistettu.</p> <p>Edellä kuvattu on merkittävä rajoitus jo rakennettujen ranta-alueiden kiinteistöjen käyttöön Velaatanniemessä. Alue on ollut rakennuskieltojen ja vastaavien kohteena jo aiempien kaavoitusratkaisujen yhteydessä: Aitolahden liittyessä Tampereeseen, 1990-luvun alussa valmistellun yleiskaavan vuoksi sekä vuonna 2004 alkaneen Nurmi-Sorilan osayleiskaavan laatimisen vuoksi.</p> <p>Nyt Nurmin osayleiskaavan yhteydessä aikataulusta todetaan, että koko kaava-alue olisi asemakaavoitettu vuoteen 2040 mennessä. On kuitenkin huomattava, että aikataulu on luonteeltaan arvio, jonka toteutuminen riippuu myös muiden Tampereen kaupunkiseudun kaavahankkeiden toteutumisesta.</p> <p>Edellä kuvattu epämääräinen, useita vuosia tai jopa vuosikymmeniä kestävä</p>	<p>Voimassa oleva lainsäädäntö edellyttää rannalle rakentamisen tapahtuvan asemakaavan tai suoraan rakentamista ohjaavan yleiskaavan edellyttävällä tavalla. Mikäli tällaista ei ole, tarvitaan poikkeaminen tästä lain kohdasta (MRL 72 §).</p>	

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>epäselvyys jo rakennettujen kiinteistöjen osalta ei palvele kiinteistöjen käyttämistä tarkoituksenmukaisella tavalla. Esimerkiksi Velaatanniemen rannassa olevat jo rakennetut kiinteistöt ovat olleet samojen sukujen omistuksessa useista kymmenistä vuosista yli sataan vuoteen, joten kiinteistön haltijoilla on erilaisia tarpeita päivittää rakennuksia ja rakennuskantaa vastaamaan tämän hetken käyttötarpeita.</p> <p>Katsomme, että Nurmin osayleiskaavan kaavamerkintöjen yleismääräyksistä tulee poistaa lause ”Ranta-alueella rakennuspaikan rakennusoikeus voi kasvaa vain asemakaavalla”. Sen sijaan rakennusoikeuden harkinta tulee ennen asemakaavoitusta tehdä suunnittelutarveratkaisuilla, kuten normaalisti tämän kaltaisissa tilanteissa toimitaan.</p>	<p>Yleismääräyksen lause ”Ranta-alueella rakennuspaikan rakennusoikeus voi kasvaa vain asemakaavalla” poistetaan. Rakentamisen ohjausta muulla tavalla ennen asemakaavoitusta harkitaan vielä kaavaehdotusta tarkistettaessa.</p>	<p>Yleismääräyksen lause ”Ranta-alueella rakennuspaikan rakennusoikeus voi kasvaa vain asemakaavalla” poistetaan. Rakentamisen ohjausta muulla tavalla ennen asemakaavoitusta harkitaan vielä kaavaehdotusta tarkistettaessa.</p>

22. Muistutus

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Tammer-Golf: Olemme edelleen sitä mieltä, että uusi golfkenttä avaa ennen näkemättömiä mahdollisuuksia Tampereelle:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. mahdollisuus houkuttaa kansainvälisiä suurkilpailuja myös golfin avulla 2. kansainvälisesti tunnetun golfkentän luoma muu brändillinen arvo itse golfille ja Tampereelle ja sitä kautta myös kansalliselle ja kansainväliselle golfiin liittyvälle matkailulle 3. kentän yhteyteen uusi arvostettu asuinalue, jossa golfilla on merkittävä rooli 4. klubitalo, joka oheispalveluineen tukee myös läheisen uuden kaupunginosan muuta palvelutarjontaa 5. ainutlaatuinen mahdollisuus hyödyntää Näsijärven läheisyyttä itse golfkentän, mutta myös paikallisten asukkaiden ja lähimatkailijoiden näkökulmasta 6. uusi golfkenttä voisi toimia kansainvälisenä referenssikohteena myös ekologisia arvoja korostamalla ja luonnon monimuotoisuutta lisäämällä 	<p>Kaavaehdotuksesta saatu viranomais- ja asukaspalaute sekä golftoimijoiden antama palaute ovat johtaneet siihen, että tarkistetussa kaavaehdotuksessa luovutaan Ketaranniemen asuinrakentamisesta. Niemi osoitetaan pääosin golfkäyttöön. Niemen kärki ja pohjoisranta varataan yleiseen virkistyskäyttöön ja toiminnot sovitetaan yhteen golfkentän suunnittelussa ja asemakaavoituksessa.</p> <p>Niemen ympäri osoitetaan ohjeellinen ulkoilureitti. Pohjoisosaltaan reitti voi olla muistutuksessa kuvatuunlainen lankonkityyppinen ratkaisu, kuten esimerkiksi Porin Yterissä. Pelikauden ulkopuolella reitti lisää joka tapauksessa merkittävästi</p>	<p>Golfsuunnittelijan kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä, asumisen tavoitteet ja asukkaiden virkistyskäytön tarpeet yhteensovittaen.</p>

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Haluamme vielä korostaa havainnollisesti (liite), kuinka alueella oleva Ketaranniemi käytännössä on merkittävin yksittäinen elementti erottavana tekijänä golfkentän suunnittelun suhteen. Mielestämme nyt hyväksyttäväksi tulevassa osayleiskaavaehdotuksessa tulisi edelleen pitäytyä saamaan asemakaavaan tarvittava jousto, jotta kentän lopullinen suunnittelu voidaan optimoida kaikista näkökulmista Tampereen kaupungin ja sen strategian mukaisesti.</p> <p>Ketaranniemen ”herkullisin” osa eli sen kärki olisi nyt jäämässä kokonaan golfin ulkopuolelle (VL-4 + AP-9), vaikka kaavoituksen vastineessa ainakin tekstien perusteella myös rantatonteista oltaisiin luopumassa. Nyt asuinalue on entisestään kasvanut KH:n edelliseen linjaukseen verrattuna!</p> <p>Annetun palautteen kannalta juuri niemen ”rakentamattomuus” sekä ulkoilijoiden liikkuminen olivat keskiössä, ei välttämättä itse golf, joka voidaan sovitaa hyvin ulkoilijoiden tarpeisiin.</p> <p>Tammer-Golfin mielestä Ketaranniemi tulisi suunnitella vasta asemakaava-vaiheessa. Niemi on arvokkain osa laadukkaan ja huomiota herättävän golfin Master Planin kannalta. Golfin kannalta ikonisimmat väylät sijoittuvat Näsijärven äärelle. VL-4 viheralueeksi merkitty alue (huomioiden mm. viitasammakot), voisi toimia paikallisten asukkaiden luontopolkuna kiertäen niemeä ”boardwalk” tyyppisesti suunniteltavien väylien seassa. Yleiskaavaan pitäisi jäädä tarvittava joustovara asemakaavoitukselle.</p>	<p>virkistysmahdollisuuksia alueella.</p> <p>Golfkentän läheisyyteen sijoitettava asuminen ja palvelut osoitetaan tarkistetussa kaavaehdotuksessa selvemmin korttelialueina ja VG-1 kaavamääräyksestä poistetaan mahdollisuus asuinrakentamiseen. Tämä on mahdollista golfsuunnittelun tarkennuttua, ja antaa osallisille paremman mahdollisuuden arvioida kaavan vaikutuksia. Uusi suunnitelma liitetään kaava-aineistoon.</p> <p>Kaavoitusta halutaan jatkossakin tehdä eri toimijoita kuullen, vetovoimaisen asuin- ja golfalueen toteutumiseksi.</p>	<p>Golfsuunnittelijan kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä, asumisen tavoitteet ja asukkaiden virkistykseen tarpeet yhteensovittaen.</p>

23. Muistutus

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Meitä kiinnostaa erityisesti Adventtikirkon tontti ja sen ympäristö. Lapsemme käyvät TaKriKoa ja meille on tärkeää, että sen alue säilyy turvallisena ja luonnonläheisenä kokonaisuutena huomioiden päiväkotilaiset, koululaiset, Nurmikodin vanhukset jne. Kaavaan on tehty parannuksia aiempiin vaihtoehtoihin nähden ja arvostamme niitä. Nykyisessä ehdotuksessa kuitenkin Adventtikirkon tontilla kulkee ulkoilureitti. Etenkin koulun alueen tulee olla helposti valvottava, eikä ohikulkevasta pyörä- tms. liikenteestä saa aiheutua turvallisuusriskiä. Koulun alueella ei voi myöskään olla ulkopuolisia ohikulkijoita. Toivomme, että ulkoilureitti siirrettäisiin kulkemaan Adventtikirkon tontin ulkopuolelle.</p>	<p>Katso vastine muistutukseen 3.</p>	<p>Ei toimenpiteitä yleiskaavavaiheessa.</p>

24. Muistutus

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Yhdistyksemme näkökulmasta pyöräliikenteen verkoston pääreittien määrittely on ottanut askeleen eteenpäin. Huomautamme kuitenkin seuraavista:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nurmintien pääreittimerkintä päättyy pyöräliikenteen kannalta epäloogiseen paikkaan golfkentän reunaan, loogisempi olisi jatkaa pääreittiä länteen kohtaan, mistä väylä jakautuu kahdeksi ulkoilureitiksi. - Sillan siirto itään päin todennäköisesti on hyvä ratkaisu verkoston käytettävyyden kannalta, mutta kuten jo edellisen vaiheen mielipiteessä totesimme: käyttäjäkunnan kannalta on oleellista miten laadukasta infraa tehdään sillan pohjoispuolelle. - Mikäli venevalkamaan on tarkoitus toteuttaa palveluita (esim. ravintola tai kahvila), tulee sinne johtaa laadukas väylä nykyistä suorempaa reittiä Kaitavedentielle. Esitetty ratkaisu lienee riittävä jos venevalkama on luonteeltaan laituripaikka ilman palveluita. - Itäpuolella esitetty muutos uudelta ohitustieltä P-11 alueen viertä tarjonee riittävän saavutettavuuden palveluiden ja asutuksen välille. Maantiepyöräilyn harrastajat halunnevat nähdä ohitustien kuitenkin väylänä, jolla pyöräily on sallittua. Ohitustien kautta muodostuu myös suora yhteys Teiskon suunnalta Ruutanen alueelle. - Nyt esitetyssä verkostossa on riski kuinka koilliskulman AP-9 alueelta saavutetaan työpaikka-alue TPY-2. Riskinä on, että muodostuu alue, joka on lähellä, mutta suorien yhteyksien puutteessa matkasta muodostuu tarpeettoman pitkä. <p>Kaavan rakenteessa P-11-alue muodostaa riskin kestävien kulkutapojen osalta: iso vähittäiskaupan yksikkö vetää kaiken kaupallisen toiminnan luokseen ja kuihduttaa keskustan. Samalla se on pykälän verran kauempana asutuksesta pyörällä tai kävellen saavutettavaksi. Tätä riskiä tulisi pienentää; nyt voi sanoa jopa, että P-11-alue vie pohjan keskustan kehittämiseltä.</p>	<p>Sorilanjoen suuntainen pyöräilyn pääreitti ja Nurmintien pääreitti yhdistetään renkaaksi golfalueen VG-1 länsireunaan osoitettavalla pyöräilyn pääreittiyhteydellä. Reitti jatkuu ulkoilureittinä (ja katuna) Kovapäätielle, jossa sijaitsevat venesatama ja uimaranta. Pohjoisessa reitti jatkuu Sorilanjoen yli rakennettavan sillan kautta kaavan ulkopuolelle jäävälle Aitoniementielle, mikä laajentaa edelleen verkostoa.</p> <p>Osana golfkentän suunnittelua tutkitaan vielä ulkoilureitin toteutumisen edellytyksiä Nurmintieltä venesatamaan ja uimarannalle lähempää Nurmin keskustaa.</p> <p>Nurmin ohitustielle merkitään pyöräilyn pääreitti Hyötyvoimankadun liittymästä nykyisen Kaitavedentien Sorilanjoen ylittävälle sillalle saakka. Erillinen kevyen liikenteen väylä turvaa myös työsäkäynti- ja asiointiliikennettä jalan ja pyörällä työpaikka-alueelle.</p> <p>Palvelualueeseen P-11 liittyvät riskit Nurmin keskustan vetovoimaisuudelle on tärkeää tunnistaa. Kaupunki pystyy asemakaavoituksen ja tontinluovutuksen avulla säätelemään sitä, minkä tyyppistä kauppaa alueelle sallitaan, ja missä aikataulussa alue toteutuu suhteessa Nurmin keskustaan.</p>	<p>Reitistöä täydennetään vastineessa kuvatulla tavalla.</p> <p>Toteutusjärjestystä tarkistetaan tarvittaessa.</p>

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Aiemmassa mielipiteessämme kehuimme siltoja saarien välillä alueen eteläreunalla, jotka nyt on poistettu. Kuulisimme mielellämme perustelut, miksi tästä ratkaisusta luovuttiin.</p> <p>Mielestämme kaavan liitteenä oleva liikenneselvitystä on syytä tarkentaa ja aidosti huomioida myös jalankulku ja pyöräily. Jo otsikkotasolla käytetään virheellistä termiä, kun puhutaan ajoneuvoliikenteestä silloin kun tarkoitetaan moottoriajoneuvoliikennettä. Isompi puute on kuitenkin, että niin nykytilanetta kuin uuden maankäytön tuottamaa kävelyn ja pyöräliikenteen liikennemäärää ei ole arvioitu lainkaan! Tämä on hyvin oleellinen tieto esimerkiksi mietittäessä missä vaiheessa Kaitavedentien jkpp vaatii tasonnostoa.</p> <p>Yksi merkittävästä huolistamme liittyykin Kaitavedentien pyöräliikenteen järjestelyihin. Nykytilanteessa yhdistetty jalkakäytävä ja pyörätie toimii melko hyvin, vaikkei täyttäneekään nykyisten suunnitteluohjeiden mitoitusta. Arvioimme on, että ollaan kuitenkin sujuvuuden osalta melko ylärajalla ja melko pieni lisäys käyttäjämäärään heikentää niin käyttäjäkokemusta kuin luo konflikteja eri käyttäjäryhmien välille. Tilannetta olisikin syytä arvioida jo tässä vaiheessa. Tällaisella alueella, jossa kävelyn ja pyöräilyn asema on heikohko, on syytä tehdä investoinnit väylien tasoon etupainotteisesti, eikä vasta siinä vaiheessa kun ympäristö on muuten asemakaavoitettu ja rakennettu - ja tätä tavoitetta voidaan yleiskaavavaiheessa tukea tekemällä riittävät selvitykset nykytilanteesta ja tulevaisuuden tarpeista.</p>	<p>Saarten kautta liittyviin siltoihin liittyi useampia osatekijöitä, joilla katsottiin olevan kielteisiä vaikutuksia kokonaisuuden toteutettavuuteen. Satama, jonka laituri olisi toiminut osana siltaketjua, haluttiin pois Ketaranniemestä, jossa siihen liittyvä liikenne ja sataman kokoon nähden tarvittava veneiden säilytystilan tarve koettiin haastavaksi toteutuksen ja käytön kannalta. Saariketjun yksi osa Tervassaari on yksityisomistuksessa ja saarireitti sekä satama olivat ristiriidassa omistajan tavoitteiden kanssa. Pitkäsaareen ja Typössaareen puolestaan liittyy virkistyskäytön tarvetta ja luontoarvoja, joita rakennettu esteetön reitti olisi vaarantanut. Saarireitti olisi luonteeltaan joka tapauksessa ollut ulkoilureitti eikä pyöräilyyn tarkoitettu väylä. Siltojen kustannus- ja maisema-vaikutukset koettiin lisäksi kielteisiksi. Näiden tekijöiden vuoksi sinänsä ideana mielenkiintoisesta saarireitistä luovuttiin Nurmissa.</p> <p>Pyöräilyn liikennemäärästä on vaikea saada ilman pitkäaikaista seuranta ja liikennelaskentaa lähtötietoja ja mallia, joka ennustaisi alueella todennukaisesti tulevia liikennemääriä. Termistön käyttöä tarkistetaan kaavaselostuksessa tarvittavin osin.</p> <p>Muilta osin merkitään tiedoksi.</p>	<p>Ei toimenpiteitä yleiskaavassa.</p> <p>Ei toimenpiteitä liikenne-ennusteiden täydentämisen osalta yleiskaavavaiheessa.</p>

25. Muistutus

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Haluan ilmaista pettymykseni suunniteltuun OYK:n erityisesti sen osalta, että paikallisille merkittävä metsäalue on merkitty hakattavaksi uusien rakennusten tieltä (Kaitavedentien länsipuolelle, Lintukalliontien pohjoispuolelle jäävällä alueella). Mielestäni alueen metsää ei tulisi hakata, vain jotta tilalle rakennettaisiin taloja, vaan alueen peltoalueita tulisi käyttää rakennuttamiseen. Kyseinen metsä on todella tärkeä paikallisille sekä arkiliikunta- että virkistyskäytössä. Toivon hartaasti, että muutatte osayleiskaavasunnitelmaa siten, että alueen metsät säilyvät ja asuinalueet toisille kohdille.</p>	<p>Hyötyvoimankadun rakentaminen yleiskaavaan ja asemakaavaan perustuen on sitovasti ohjannut Nurmintien jatkeen liityntäpistettä keskelle metsäistä aluetta. Tien jatkuminen ja yhdistyminen Nurmintiehen on käytännössä ratkaistu jo voimassa olevassa yleiskaavassa, ja mm. vesihuollon runkoverkoston rakentaminen Juoponlahteen laskevan ojan viereen on ohjannut suunnittelua. Nurmin keskusta on tarkoituksenmukaista sijoittaa Kaitavedentien ja uuden yhdyskadun varteen, mikä on pääosin metsäistä aluetta. Alueen soveltuvuutta virkistykseen tai merkitystä vaikkapa hiilinieluna ei ole voitu ottaa keskeisimmäksi lähtökohdaksi näistä syistä kaavanlaadintaan.</p> <p>Luonnonarvoiltaan merkittävimmät osat on säilytetty metsäisinä alueina, jotka yhdistyvät alueelle muodostettuu viher- ja virkistysalueverkostoon. Nurmin alueella verrattain hyvin myös metsäisiä yhtenäisiä alueita ja kaava-alueelta säilyvät hyvät ulkoily yhteydet laajemmalle metsäiselle rakentamattomalle alueelle Nurmin itäpuolella.</p>	<p>Ei toimenpiteitä yleiskaavassa.</p>

26. Muistutus

Tiivistelmä palautteesta	Vastine	Toimenpiteet
<p>Ehdotuksessa moni asia on oikaistu parempaan suuntaan, mutta Ketaranniemeen merkitty asuntoalue AP-9 on syytä poistaa. Merkintä on ristiriidassa maakuntakaavan tavoitteiden kanssa. Näsijärven vähiin käyneet luonnontilaiset rantajaksot on säästettävä rakentamiselta ja pidettävä yleisessä virkistyskäytössä. Myös yleiskaavaehdotuksen selostuksessa kaavalle asetetut tavoitteet (virkistys, luonto, ympäristö, maisema, kulttuuriarvot) edellyttävät, että niemi säilyy rakentamattomana viheralueena. Aiottu rakentamispaikka uhkaa myös tulevaisuudessa jäädä saareksi (skenaariot ilmastonmuutoksen vaikutuksista, katso hulevesiselvitys s. 32).</p> <p>Luontoselvitykset on tehty perusteellisesti, mutta niissä on oletettu, ettei suunnittelualueella ole merkitystä muuttolintujen levähdyspaikkana (kaavaselostus s. 57). Selvitysaineistosta puuttuu Nurmin Isoniityn levähdysalue, joka sijaitsee peruskarttanimien Rantala ja Korkeala puolivälissä. Tämä peltokosteikko kerää keväisin kahlaajia, sorsia, hanhia ja joutsenia jopa usean viikon ajaksi levähtämään muuttomatallaan. Esimerkiksi keväällä 2024 alueella havaittiin sadoittain arktisia hanhia ja harvinaisuuksia, kuten pikkujoutsenia. Näistä löytyy tietoa BirdLifen ylläpitämästä Tiira-lintutietopalvelusta. Olisi asianmukaista liittää nämä tiedot mukaan kaava-aineistoon, luokitella alueen merkitys ja ottaa se huomioon kaavan vaikutusten arvioinnissa.</p>	<p>Kaavaehdotuksesta saadun palautteen perusteella tarkistetussa kaavaehdotuksessa luovutaan Ketaranniemen asuinrakentamisesta. Niemi osoitetaan pääosin golfkäyttöön. Niemen kärki ja pohjoisranta varataan yleiseen virkistyskäyttöön ja toiminnot sovitetään yhteen golfkentän suunnittelussa ja asemakaavoituksessa. Niemen ympäri osoitetaan ohjeellinen ulkoilureitti.</p> <p>Isoniityllä on arvioitu olevan paikallista merkitystä muuttolintujen levähdyspaikkana, osana laajempaa Sorilanjoen reunustamien tai läheisten peltojen ja kosteikkojen aluetta. Kaavaselostusta täydennetään Isoniityä koskevilla lintutiedoilla. Osa alueesta jää kaavaehdotuksessa rakentamattomaksi lähivirkistysalueeksi. Isoniity ei kuitenkaan ole ainoa muuttolintujen levähdysalueeksi soveltuva laajempi peltoalue Sorilanjoen laaksossa, joten sen osittaisesta muuttumisesta rakennetuksi alueeksi ei ole erityisen merkittävää haitallista vaikutusta muuttolinnustolle. Nurmin ohittava tie, mikä on olennainen osa läpiajoliikenteeltä rauhoitettavan Nurmin keskustan kehittämisessä, kulkee vinottain Isoniityn poikki. Maanteiden ei ole havaittu olevan erityisen haitallinen estevaikutus- tai häiritsevä tekijä muuttolinnuston levähdysalueiden käytön kannalta. Olennaisempaa on levähdysalueiden sijainti muuttoreittien tuntumassa.</p>	<p>Asuinrakentaminen poistetaan Ketaranniemestä.</p> <p>Kaavaselostusta täydennetään Isoniityä koskevilla lintutiedoilla.</p>